

Mirel FX

Početni tečaj za trejdere

Dobrodošli u Mirel FX, vašu početnu destinaciju za uspješno trgovanje na Forex tržištu. Ovaj tečaj je dizajniran kako bi vas upoznao sa svim osnovama i tehnikama koje trebate znati da biste postali uspješan trader.

Naša misija je pružiti vam najbolje obrazovanje i alate kako biste ostvarili svoje ciljeve u svijetu trgovanja. U ovom tečaju naći ćete detaljnu dokumentaciju, ilustracije i praktične savjete koji će vam pomoći da savladate osnove Forex tržišta.

Ovaj dokument je licenciran isključivo za osobnu upotrebu. Svako neovlašteno dijeljenje, preprodaja ili distribucija može rezultirati pravnim postupcima i gubitkom pristupa.

Hvala na razumijevanju - MirelFx

Kontakt:

Email: mirel.sinanovic@gmail.com

Web stranica: [uskoro](#)

Instagram: [mirel.sinanovic](#)

Tablica sadržaja

1. Dobrodošli u MirelFX	4
2. Uvod u Forex Trgovanje	6
2.1 Što je Forex?.....	6
2.2 Zašto trgovati na Forexu?.....	6
2.3 Rizici i izazovi.....	7
3. Osnove Forex tržišta	9
3.1 Ključni Forex pojmovi.....	9
3.2 Sudionici tržišta	10
3.3 Faktori koji utječu na cijene valuta.....	12
3.4 Vrste naloga	13
4. Početak trgovanja na Forexu.....	15
4.1 Odabir brokera	15
4.2 Postavljanje trgovačke platforme	15
4.3 Demo vs. Live računi	16
5. Osnove tehničke analize	18
5.1 Uvod u tehničku analizu	18
5.2 Svijećnjaci (Candlestick Charts)	19
5.3 Analiza trendova	21
5.4 Podrška i otpor (Support and resistance)	23
5.5 Zone ponude i potražnje	25
5.6 Korekcije cijena	26
6. Napredna tehnička analiza.....	28
6.1 Obrasci svijeća.....	28
6.2 Obrasci na grafikonu	31
6.3 Fibonacci alati	34
6.4 Analiza volumena.....	36
7. Tehnički indikatori	38
7.1 Indeks relativne snage (RSI)	38
7.2 Pomični prosjeci	39
7.3 Bollinger Bands	41
7.4 MACD	43
8. Izrada trgovačke strategije.....	45
8.1 Impulzivne i korektivne faze	45

8.2 Pravila ulaska i izlaska	47
8.3 Optimizacija Stop-Loss-a	48
8.4 Omjeri Rizika i Nagrade	50
9. Upravljanje Rizikom	52
9.1 Veličina Pozicije.....	52
9.2 Leverage i Upravljanje Marginom	54
9.3 Diverzifikacija	55
9.4 Upravljanje Povlačenjima.....	56
10. Psihologija Trgovanja	58
10.1 Emocionalna Disiplina	58
10.2 Razvijanje Trgovčevog Mentaliteta	59
11. Dnevnik Trgovanja i Praćenje Performansi.....	61
11.1 Zašto Voditi Dnevnik Trgovanja.....	61
11.2 Što Zapisivati	62
11.3 Analiziranje dnevnika trgovanja	64
12. Case Studies and Real-World Examples	66
12.1 Trend-Following Trade Example	66
12.2 Primjer trgovanja unutar raspona	67
12.3 Primjer Breakout trgovine.....	69
13. Advanced Trading Strategies.....	71
13.1 Strategija Scalping	71
13.2 Strategija Swing Tradinga	73
13.3 Strategija Trgovanja Vijestima	74
14. Trading Plan Template	76
14.1 Komponente Trgovačkog Plana.....	76
14.2 Uzorak Trgovačkog Plana	78
14.3 Prilagođavanje vašeg plana trgovanja.....	79
15. Praktične vježbe i kvizovi	82
15.1 Praktične vježbe	82
15.2 Kvizovi	83
16. Završne misli i sljedeći koraci	85
16.1 Ključne pouke.....	85
16.2 Sljedeći koraci	86

1. Dobrodošli u Mirel FX

Osnovan 2025. godine, Mirel FX je vodeća tvrtka za Forex trgovanje i edukaciju, posvećena osnaživanju trgovaca diljem svijeta. Naša misija je transformirati početnike u samopouzdanu, profesionalne trgovce kroz sveobuhvatnu obuku, praktične strategije i kontinuiranu mentorstvo. Bilo da ste novi na Forexu ili želite usavršiti svoje vještine, ovaj tečaj je dizajniran da vam pruži alate, znanje i način razmišljanja potreban za uspjeh u dinamičnom svijetu trgovanja valutama.

Zašto odabrati Mirel FX?

Edukacija vođena stručnjacima: Naš kurikulum je izrađen od strane iskusnih trgovaca koji razumiju izazove Forex tržišta.

Praktičan pristup: Fokusiramo se na primjenjive strategije, stvarne primjere i praktične vježbe kako bi osigurali da možete primijeniti naučeno.

Sveobuhvatna obuka: Osim tehničkih vještina, naglašavamo upravljanje rizicima i psihološku disciplinu kako biste trgovali s povjerenjem.

Zajednica i podrška: Pridružite se mreži trgovaca i pristupite kontinuiranoj podršci tima Mirel FX.

Što ćete naučiti?

Ovaj tečaj od 80+ stranica je vaša mapa do savladavanja Forex trgovanja. Do kraja tečaja bit ćete opremljeni da:

Razumijete osnove Forex tržišta i njegove ključne sudionike.

Analizirate grafove cijena koristeći alate tehničke analize poput svijećnjaka, obrazaca i indikatora.

Razvijete i provedete profitabilne strategije trgovanja s jasnim pravilima za ulazak i izlazak.

Učinkovito upravljate rizicima kako biste zaštitili svoj kapital i maksimizirali povrate.

Razvijete discipliniran način razmišljanja za upravljanje emocionalnim usponima i padovima trgovanja.

Pratite i poboljšajte svoj učinak koristeći dnevnik trgovanja.

Kako koristiti ovaj tečaj

Pratite strukturu: Tečaj je organiziran sekvencijalno, počinje s osnovama i prelazi na napredne teme. Čitajte svaku sekciju redom za najbolji učinak u učenju.

Vježbajte dok učite: Primijenite pojmove na demo računu kako biste učvrstili svoje razumijevanje.

Dovršite vježbe: Sudjelujte u kvizovima i praktičnim zadacima kako biste testirali svoje znanje.

Držite dnevnik trgovanja: Počnite zapisivati svoje trgovine već u ranim fazama kako biste razvili dobre navike.

Obratite se: Kontaktirajte nas na mirel.sinanovic@gmail.com, ili putem telegrama s pitanjima ili da istražite mogućnosti za pridruživanje našem trgovinskom timu.

Radujemo se što ćemo vas voditi na ovom putovanju prema financijskoj neovisnosti.

Zaronimo u svijet Forex trgovanja i otključajmo vaš potencijal uz Mirel FX!

Slika 1. Mirel FX

2. Uvod u Forex Trgovanje

Forex (Foreign Exchange) je globalno, decentralizirano tržište gdje se valute kupuju i prodaju. To je najveće i najlikvidnije financijsko tržište na svijetu, s dnevnim obimom trgovine koji premašuje 6,5 trilijuna dolara. Forex trgovanje uključuje spekulacije o cijenama valutnih parova, poput EUR/USD (Euro naspram američkog dolara) ili GBP/JPY (Britanska funta naspram japanskog jena). Ovaj odjeljak uvodi vas u osnove Forex tržišta, njegovu privlačnost i izazove s kojima ćete se susresti kao trgovac.

2.1 Što je Forex?

Forex, skraćeno od "foreign exchange", proces je razmjene jedne valute za drugu po prethodno dogovorenoj cijeni. Za razliku od tržišta dionica, Forex tržište radi 24 sata dnevno, pet dana u tjednu (ponedjeljak-petak), u velikim financijskim centrima u Londonu, New Yorku, Tokiju i Sydneyu. Tržište je vođeno zakonima ponude i potražnje, s cijenama koje se mijenjaju na temelju ekonomskih, političkih i društvenih faktora.

Na Forexu, valute se trguju u parovima, gdje se vrijednost jedne valute izražava u odnosu na drugu. Na primjer:

U paru EUR/USD, ako je cijena 1.1200, to znači da je 1 Euro vrijedan 1.12 američkih dolara.

Ako vjerujete da će Euro ojačati u odnosu na Dollar, "kupujete" EUR/USD, zarađujući ako cijena poraste.

Ako očekujete da će Dollar ojačati, "prodajete" EUR/USD, zarađujući ako cijena padne.

Forex tržište je dostupno maloprodajnim trgovcima putem brokera koji nude platforme poput MetaTrader 4 ili 5. Njegova visoka likvidnost i volatilnost stvaraju prilike za profit, ali uspjeh zahtijeva znanje, strategiju i disciplinu.

2.2 Zašto trgovati na Forexu?

Forex trgovanje privlači milijune trgovaca diljem svijeta zbog svojih jedinstvenih prednosti:

Pristupačnost: Možete započeti trgovanje s malim kapitalom (od samo \$100) koristeći mikro-lote, što Forex čini pristupačnijim od drugih tržišta poput dionica ili futuresa.

Visoka likvidnost: S trilijunima dolara u trgovini svaki dan, možete brzo ući i izaći iz trgovina s minimalnim klizanjem cijena, čak i tijekom volatilnih razdoblja.

Tržište 24/5: Tržište koje radi cijeli dan omogućuje fleksibilnost trgovanja u bilo kojem trenutku, prilagodljivo različitim rasporedima i vremenskim zonama.

Leverage: Brokeri nude leverage (npr. 1:30 ili 1:100), omogućujući vam da kontrolirate veće pozicije s manje kapitala. Na primjer, s leverage-om 1:100, \$1,000 kontrolira poziciju od \$100,000.

Profitiranje u oba smjera: Za razliku od dionica, gdje profit obično dolazi od rasta cijena, Forex omogućuje profitiranje od rasta (kupnja) i pada (prodaja) tržišta.

Niski troškovi: Većina brokera naplaćuje samo spread (razlika između bid i ask cijena), bez ili s niskim provizijama u odnosu na druga tržišta.

Ove prednosti čine Forex atraktivnim tržištem kako za početnike tako i za iskusne trgovce koji teže financijskoj neovisnosti.

2.3 Rizici i izazovi

Iako Forex nudi značajne prilike, nije bez rizika. Više od 70% maloprodajnih trgovaca gubi novac, prvenstveno zbog sljedećih izazova:

Visoka volatilnost: Brza kretanja cijena mogu dovesti do značajnih profita ili gubitaka u kratkom vremenu, osobito tijekom važnih ekonomskih događanja kao što su izjave središnjih banaka ili geopolitičke krize.

Rizici leverage-a: Iako leverage povećava dobitke, također pojačava gubitke. Na primjer, s leverage-om 1:100, 1% nepovoljnog pomaka cijene može izbrisati cijelu poziciju ako nije pravilno upravljano.

Nedostatak znanja: Mnogi trgovci ulaze na tržište bez razumijevanja tehničke analize, upravljanja rizikom ili strategija trgovanja, što dovodi do loših odluka i stalnih gubitaka.

Emocionalno trgovanje: Strah, pohlepa i nestrpljenje često uzrokuju da trgovci odstupaju od svojih planova, što rezultira impulsivnim ulascima, preranim izlascima ili pretrgovanje nakon gubitaka.

Kompleksnost tržišta: Cijene valuta pod utjecajem su brojnih faktora (npr. kamatne stope, geopolitički događaji, ekonomski podaci), što čini predviđanje teško bez pravilne analize.

Rizici brokera: Neregulirani ili nepouzdana brokeri mogu manipulirati cijenama, odgađati isplate ili pružati lošu izvršenost trgovina, što negativno utječe na vaše iskustvo trgovanja.

Kako biste svladali ove izazove, ovaj tečaj naglašava strukturirani pristup učenju, kombinirajući tehničke vještine, upravljanje rizicima i psihološku disciplinu. Prakticiranjem na demo računu i slijedeći strategije navedene u ovom vodiču, možete minimizirati rizike i izgraditi temelje za dugoročni uspjeh.

Praktičan savjet: Počnite s demo računom najmanje 3-6 mjeseci kako biste razvili svoje vještine bez rizika od gubitka stvarnog novca. Fokusirajte se na savladavanje jednog valutnog para i jedne strategije prije nego što počnete širiti.

3. Osnove Forex tržišta

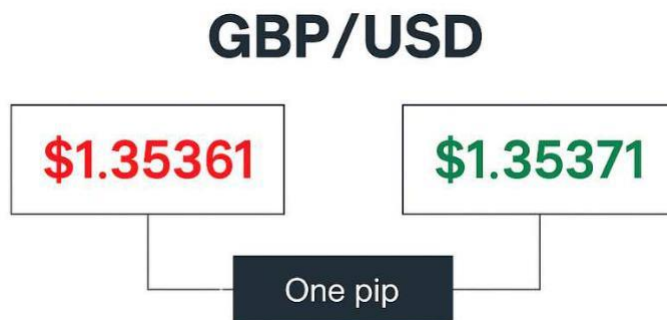
Za učinkovito trgovanje na Forexu, potrebno je solidno razumijevanje načina na koji tržište funkcionira, njegovih termina, sudionika i faktora koji pokreću kretanja cijena. Ovaj odjeljak pokriva temeljne elemente Forex tržišta, opremajući vas znanjem za samouvjereno snalaženje u njegovim kompleksnostima.

3.1 Ključni Forex pojmovi

Savladavanje terminologije na Forexu ključno je za tumačenje tržišnih podataka i izvršavanje trgovina. U nastavku su osnovni pojmovi koje svaki trgovac mora znati:

Valutni par: Dvije valute koje se međusobno razmjenjuju, citirane kao omjer. Prva valuta je osnovna valuta, a druga je valuta za citiranje. Primjer: U EUR/USD pri 1.1200, 1 Euro (osnovna valuta) vrijedi 1.12 američkih dolara (valuta za citiranje).

Pip: Najmanji pomak cijene u valutnom paru, obično četvrto decimalno mjesto za većinu parova (npr. od 1.1234 do 1.1235 = 1 pip). Za parove poput USD/JPY, pip je drugo decimalno mjesto (npr. od 110.25 do 110.26 = 1 pip).

Slika 2. Slika prikazuje porast GBP-a naspram USD-a za 1 pip

Lot: Standardizirana jedinica volumena trgovine. Standardni lot je 100.000 jedinica osnovne valute, mini lot je 10.000 jedinica, a mikro lot je 1.000 jedinica.

Primjer: 1 standardni lot EUR/USD = 100.000 Eura.

Standard lot	100.000 units
Mini lot	10.000 units
Mikro lot	1.000 units

Slika 3. Slika prikazuje tipove lot-ova

Spread: Razlika između bid (prodajna) cijene i ask (kupovna) cijene, koja predstavlja naknadu brokera. Primjer: EUR/USD bid 1.1200, ask 1.1202 = 2 pips spread.

Slika 4. Slika prikazuje veličinu spread-a na paru EUR/USD

Leverage: Posuđeni kapital koji brokeri daju za povećanje veličine pozicije. Primjer: Leverage 1:100 znači da \$1,000 kontrolira poziciju od \$100,000. Leverage pojačava dobitke i gubitke.

Margin: Iznos kapitala potreban za otvaranje i održavanje leveraged pozicije, izražen kao postotak. Primjer: 1% margin za poziciju od \$100,000 = \$1,000.

Swap: Naknada ili kredit koji se primjenjuje za držanje pozicije preko noći, izračunata na temelju razlike u kamatnim stopama između dviju valuta. Swapovi se primjenjuju svaki dan nakon 10 PM GMT.

Trgovinska platforma: Softver koji se koristi za izvršavanje trgovina i analizu tržišta, poput MetaTrader 4 ili 5 (MT4/MT5).

Praktičan primjer: Ako trgovate 1 mini lot (10.000 jedinica) EUR/USD, a cijena se pomakne s 1.1200 na 1.1220, ostvarujete 20 pipsa. Za mini lot, kada je vrijednost pipsa \$1, vaš profit je \$20 (minus spread i swap naknade).

Praktičan savjet: Upoznajte se s ovim pojmovima istražujući demo račun na MetaTraderu. Pratite spreadove tijekom volatilnih razdoblja i izračunajte vrijednost pipsa za različite veličine lota kako biste razumjeli njihov utjecaj na vaše trgovine.

3.2 Sudionici tržišta

Forex tržište je kompleksan ekosustav u kojem sudjeluju različiti igrači, svaki s posebnim ulogama i utjecajima:

Središnje banke: Institucije poput Federalnih rezervi (SAD), Europske središnje banke (ECB) ili Banke Japana postavljaju monetarne politike i kamatne stope, značajno utječući na vrijednosti valuta. Primjer: Povećanje kamatne stope od strane Federalnih rezervi često jača američki dolar.

Vlade: Fiskalne politike, trgovinski sporazumi i ekonomske intervencije utječu na potražnju za valutama. Primjer: Povećanje javnih izdataka od strane vlade može oslabiti njezinu valutu zbog zabrinutosti zbog inflacije.

Komercijalne banke: Velike banke (npr. JPMorgan, Deutsche Bank) olakšavaju velike Forex transakcije za klijente i vlastitu trgovinu, čime doprinose tržišnoj likvidnosti.

Hedge fondovi i investicijske firme: Spekuliraju na kretanjima valuta kako bi ostvarili profit, često pomičući tržišta velikim transakcijama zbog svog značajnog kapitala.

Brokeri: Omogućuju maloprodajnim trgovcima pristup tržištu, nudeći platforme, leverage i likvidnost. Oni djeluju kao posrednici između trgovaca i međubankovnog tržišta.

Maloprodajni trgovci: Individualni trgovci poput vas, koji koriste brokere za spekuliranje na kretanjima cijena. Maloprodajni trgovci predstavljaju mali, ali rastući udio na tržištu s povećanim utjecajem.

Praktičan primjer: 2015. godine, Švicarska narodna banka iznenada je uklonila povezanost švicarskog franka s eurom, uzrokujući veliki skok USD/CHF. Akcije središnjih banaka poput ove pokazuju njihovu moć da pomiču tržišta.

Praktičan savjet: Pratite objave središnjih banaka (npr. odluke o kamatnim stopama Federalnih rezervi) na ekonomskom kalendaru kako biste predviđeli velike pomake u cijenama. Izbjegavajte trgovanje tijekom tih događanja dok ne steknete iskustvo.

Symbol	Last	Chg	Chg%
EUR			
EURAUD	1.7556 ⁶	0.00179	0.10%
EURCAD	1.5650 ⁶	0.00298	0.19%
EURGBP	0.8471 ⁶	-0.00026	-0.03%
EURCHF	0.9353 ⁷	0.00189	0.20%
EURNZD	1.9072 ⁷	0.00721	0.38%
EURJPY	163.44 ⁷	-0.306	-0.19%
EURUSD	1.1248 ²	0.00235	0.21%
GBP			
GBPAUD	2.0720 ²	0.00388	0.19%
GBPCAD	1.8472 ⁹	0.00453	0.25%
GBPCHF	1.1039 ⁸	0.00299	0.27%
GBPJPY	192.91 ²	-0.225	-0.12%
GBPNZD	2.2510 ²	0.01021	0.46%
GBPUSD	1.3275 ⁹	0.00339	0.26%

Slika 5. Prikaz valutnih parova s tečajevima i promjenama u stvarnom vremenu na Forex tržištu. Uključuje europske (EUR) i britanske funtovne (GBP) valutne parove, uz njihove cijene i dnevne promjene izražene u brojčanim vrijednostima i postocima. Zeleni brojevi označavaju rast, dok crveni označavaju pad tečaja.

3.3 Faktori koji utječu na cijene valuta

Cijene valuta pokreću kombinacija ekonomskih, političkih i tržišnih faktora. Razumijevanje ovih sila pomaže vam predvidjeti kretanja cijena i donositi informirane odluke o trgovanju. Ključni faktori uključuju:

Kamatne stope: Više kamatne stope privlače strane investicije, povećavajući potražnju za valutom i jačajući njezinu vrijednost. Primjer: Ako Europska središnja banka (ECB) poveća kamatne stope, Euro može ojačati u odnosu na druge valute.

Inflacija: Niska inflacija obično podržava vrijednost valute jer očuva kupovnu moć. Visoka inflacija može oslabiti valutu. Primjer: Uporna visoka inflacija u Turskoj povijestno je oslabila tursku liru.

Ekonomski podaci: Ključni izvještaji poput bruto domaćeg proizvoda (BDP), stope nezaposlenosti, indeksa potrošačkih cijena (CPI) i maloprodaje utječu na tržišno sentiment. Primjer: Snažni podaci o zaposlenosti u SAD-u često jačaju američki dolar zbog očekivanja strože monetarne politike.

Geopolitički događaji: Politička nestabilnost, izbori, trgovinski ratovi ili sukobi stvaraju nesigurnost, što vodi do volatilnosti valuta. Primjer: Pregovori o Brexitu između 2016. i 2019. izazvali su značajna fluktuacija britanske funte (GBP).

Ponuda i potražnja: Neuravnoteženost u pritiscima kupovine i prodaje pokreće kretanja cijena. Primjer: Povećana potražnja za australskim dolarom (AUD) zbog rasta izvoza roba (npr. željeza) može ojačati tu valutu.

Tržišni sentiment: Psihologija trgovaca i spekulativno ponašanje mogu pojačati trendove ili izazvati preokrete. Primjer: Sentiment "risk-off" tijekom globalnih kriza može ojačati sigurne valute poput američkog dolara ili japanskog jena.

Praktičan primjer: U ožujku 2023. godine, iznenadno povećanje kamatnih stopa od strane Banke Kanade ojačalo je kanadski dolar (CAD) u odnosu na američki dolar, uzrokujući pad USD/CAD za 100 pipa u jednom danu. Trgovci koji su pratili ekonomske kalendare predvidjeli su ovaj pomak i ostvarili profit prodajom USD/CAD.

Praktičan savjet: Koristite ekonomski kalendar (dostupan na platformama kao što je MetaTrader ili web stranicama poput [ForexFactory](#)) za praćenje događaja visokog utjecaja poput sastanaka središnjih banaka ili objava podataka. Izbjegavajte trgovanje tijekom tih događanja dok ne steknete iskustvo, jer volatilnost može dovesti do neočekivanih gubitaka.

Date	Time	Currency	Impact	Detail	Actual	Forecast	Previous	Group
Wed May 7	2:52pm	NZD	🔴	Unemployment Rate	5.1%	5.3%	5.1%	
		NZD	🟡	Labor Cost Index q/q	0.4%	0.5%	0.6%	
	3:00am	NZD	🟡	RBNZ Gov Hawkesby Speaks				
	8:00am	EUR	🟡	German Factory Orders m/m	3.6%	1.4%	0.0%	
	8:45am	EUR	🟡	French Prelim Private Payrolls q/q	0.0%	0.0%	-0.3%	
		EUR	🟡	French Trade Balance	-6.2B	-7.0B	-7.7B	
	9:00am	CHF	🟡	Foreign Currency Reserves	703B		726B	
	10:00am	EUR	🟡	Italian Retail Sales m/m	-0.5%	0.2%	0.1%	
	10:30am	GBP	🟡	Construction PMI	46.6	46.0	46.4	
	10:57am	EUR	🟡	French 10-y Bond Auction	3.24 2.8		3.37 3.0	
	11:00am	CHF	🟡	Gov Board Member Tschudin Speaks				
		EUR	🟡	Retail Sales m/m	-0.1%	-0.1%	0.2%	
	4:30pm	USD	🟡	Crude Oil Inventories	-2.0M	-1.7M	-2.7M	
	8:00pm	USD	🔴	Federal Funds Rate	4.50%	4.50%	4.50%	
	8:30pm	USD	🔴	FOMC Statement				
	8:30pm	USD	🔴	FOMC Press Conference				
	9:00pm	USD	🟡	Consumer Credit m/m	10.2B	9.8B	-0.6B	

Slika 6. Slika prikazuje ekonomski kalendar s različitim događanjima i izvještajima vezanim uz valutna kretanja, uključujući predviđene, stvarne i prethodne vrijednosti za različite ekonomske indikatore, poput stope nezaposlenosti, industrijske proizvodnje i kamatnih stopa.

3.4 Vrste naloga

Razumijevanje vrsta naloga omogućuje vam precizno izvršavanje trgovina, usklađujući ih sa vašom strategijom i tržišnim uvjetima. Nalozi se dijele u dvije glavne kategorije:

Instantna izvršenja (Market Orders): Trgovine se izvršavaju odmah po trenutnoj tržišnoj cijeni. Primjer: Kupujete EUR/USD po ask cijeni od 1.1202 kada tržište brzo raste, osiguravajući trenutni ulazak.

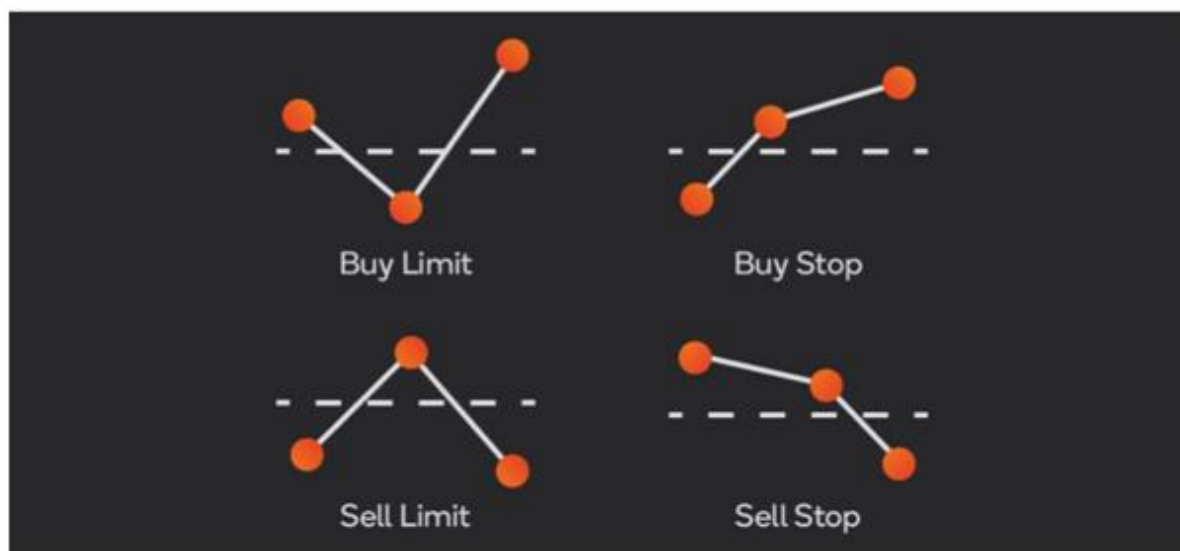
Pending Nalozi:

Buy Limit: Postavite nalog za kupnju ispod trenutne cijene, očekujući da će cijena pasti do određene razine prije nego poraste. Primjer: Ako je EUR/USD na 1.1200, postavite Buy Limit na 1.1150, očekujući odbijanje od podrške.

Sell Limit: Postavite nalog za prodaju iznad trenutne cijene, očekujući da će cijena rasti do određene razine prije nego padne. Primjer: Postavite Sell Limit na 1.1250, ciljajući preokret na otporu.

Buy Stop: Postavite nalog za kupnju iznad trenutne cijene, očekujući proboj prema gore. Primjer: Ako je EUR/USD na 1.1200, postavite Buy Stop na 1.1250 kako biste uhvatili bikovski proboj.

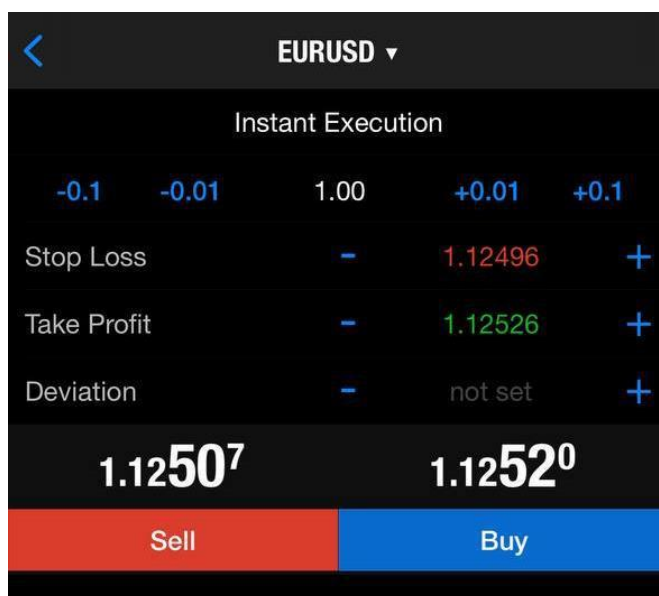
Sell Stop: Postavite nalog za prodaju ispod trenutne cijene, očekujući pad prema dolje. Primjer: Postavite Sell Stop na 1.1150 kako biste ušli u medvjedi trend nakon probijanja podrške.

Slika 7. Slika prikazuje četiri osnovne vrste naloga u trgovanju

Praktičan primjer : Analizirate GBP/USD na 4 -satnom grafu i prepoznajete jak otpor na 1.3000. Postavite Sell Limit nalog na 1.2995, očekujući preokret. Cijena doseže vaš nalog, pada na 1.2900 i ostvarujete 95 pipa (minus spread). Alternativno, ako očekujete proboj iznad 1.3000, možete postaviti Buy Stop na 1.3010 kako biste se priključili bikovskom momentumu.

Praktičan savjet: Prakticirajte postavljanje pending naloga na demo računu kako biste razumjeli kako se aktiviraju. Kombinirajte ih s ključnim razinama (podrška/otpor, zone ponude/potražnje) za veću točnost. Uvijek uzmite u obzir spread kada postavljate naloge kako biste izbjegli prerano aktiviranje.

Slika 8. Slika prikazuje trgovinski ekran s valutnim parom EUR/USD na platformi za trgovanje. Korisnik može postaviti Stop Loss i Take Profit razine, dok je trenutna cijena prikazana u sredini, s mogućnošću kupnje (Buy) ili prodaje (Sell). Također, prikazana je veličina pozicije od 1.00 lota sa opcijom Instant Execution.

4. Početak trgovanja na Forexu

Sada kada razumijete osnove Forex tržišta, vrijeme je da poduzmete prve korake kao trgovac. Ovaj odjeljak vodi vas kroz odabir brokera, postavljanje trgovačke platforme i vježbanje na demo i live računima, osiguravajući da ste dobro pripremljeni za ulazak na tržište.

4.1 Odabir brokera

Kod Mirel FX-a, naš broker djeluje kao vaša ulazna točka na tržište, pružajući pristup našim vlastitim pouzdanim trgovačkim platformama, likvidnosti i alatima. Odabir našeg brokera osigurava da ćete raditi s pouzdanim partnerom. Razmislite o sljedećim faktorima pri odabiru:

Regulacija: Naš broker je reguliran od strane pouzdanih financijskih vlasti, što štiti vaša sredstva i osigurava poštene prakse. Slobodno nam se obratite za više informacija i usmjerenja pri prijavi kod našeg brokera.

Spreadovi i naknade: Nudimo konkurentne spreadove i niske ili nulte naknade, bez skrivenih naknada poput onih za povlačenje ili neaktivnost.

Trgovačka platforma: Naš broker nudi pouzdane platforme poput MetaTrader 4 i 5 (MT4/MT5), poznate po alatima za crtanje grafikona, brzini i jednostavnosti korištenja.

Opcije leverage-a: Naš broker nudi fleksibilne leverage opcije, kako bi se osigurao siguran početak za sve vrste trgovaca.

Korisnička podrška: Nudimo podršku 24/5 putem live chata, emaila ili telefona, na vašem jeziku, kako bismo riješili sve eventualne probleme.

Jednostavnost depozita/povlačenja: Pružamo brze i jednostavne metode za depozite i povlačenja.

Vrste računa: Naš broker nudi mikro i mini račune za početnike, omogućujući trgovanje s manjim kapitalom i manjim rizikom.

Praktičan primjer : Početni trgovac odabire naš broker, koji nudi MT4, leverage 1:30 i spreadove od 1,5 pipa na EUR/USD. Otvorite mikro račun s \$200, omogućujući im da trguju 0.01 lotom i vježbaju s minimalnim rizikom.

Praktičan savjet: Naš broker pruža pouzdane usluge i odlične uvjete za početak trgovanja.

4.2 Postavljanje trgovačke platforme

Trgovačka platforma našeg brokera je vaš primarni alat za analiziranje tržišta i izvršavanje trgovina. MetaTrader 4 i 5 (MT4/MT5) industrijski su standardi zbog svojih robusnih značajki. Evo kako postaviti svoju platformu:

Preuzmite platformu: Posjetite našu web stranicu i preuzmite MT4 ili MT5 za svoj uređaj (Windows, macOS, iOS, Android). Alternativno, koristite web-verziju.

Prijavite se: Koristite podatke za prijavu koje vam je pružio naš broker (broj računa, lozinka i naziv servera) kako biste se povezali s njihovim trgovačkim serverom.

Prilagodite svoje radno okruženje:

Otvorite grafikone za preferirane valutne parove (npr. EUR/USD, GBP/JPY).

Prilagodite vremenske okvire (npr. 1 sat, 4 sata, dnevno) prema svom stilu trgovanja.

Dodajte indikatore (npr. pomični prosjeci, RSI) s alatne trake platforme.

Spremite predloške grafikona za brzi pristup svojim omiljenim postavkama.

Testirajte funkcionalnost: Stavite demo naloge, postavite stop-loss i take-profit razine, te istražite alate za crtanje kako biste se upoznali s korisničkim sučeljem.

Ako želite obavljati detaljne analize tržišta, preporučujem da koristite TradingView. Ova platforma nudi snažan set alata za tehničku analizu, uvid u povijesne podatke, te omogućuje dijeljenje i praćenje različitih strategija na globalnoj razini. Idealan je za sve koji žele unaprijediti svoje trgovačke vještine.

Praktičan primjer: Preuzimate MT5 sa stranice našeg brokera, prijavljujete se i otvarate 4-satni grafikon za EUR/USD. Dodajete 50 -periodični Exponential Moving Average (EMA) i RSI indikator, zatim spremate postavku kao predložak za buduću uporabu.

Praktičan savjet: Provedite vrijeme istražujući značajke MT4/MT5 na demo računu. Pogledajte YouTube tutoriale ili pročitajte korisnički priručnik platforme kako biste savladali napredne alate poput trgovanja jednim klikom ili prilagođenih indikatora.

4.3 Demo vs. Live računi

Prije nego što riskirate pravi novac, morate odlučiti između vježbanja na demo računu ili trgovanja uživo. Svaki od njih ima svoje prednosti i izazove:

Demo računi:

Prednosti: Okruženje bez rizika za vježbanje strategija, testiranje platformi i izgradnju samopouzdanja. Trgujete s virtualnim sredstvima, pa gubici ne utječu na vaš kapital.

Nedostaci: Nedostatak emocionalnog pritiska, što može dovesti do prekomjernog samopouzdanja. Uvjeti na demo računu (npr. brzina izvršenja, spreadovi) mogu se razlikovati od onih na live računu.

Najbolja upotreba: Provodite 3–6 mjeseci na demo računu dok ne postignete dosljednu profitabilnost (npr. 5% mjesečno tijekom 3 mjeseca) i savladate svoju strategiju.

Live računi:

Prednosti: Stvarni novac uvodi psihološku disciplinu, prisiljavajući vas da upravljate emocijama poput straha i pohlepe. Dobici su povučeni.

Nedostaci: Gubici su stvarni, a početnici mogu paniku tijekom povlačenja, što dovodi do impulzivnih odluka.

Najbolja upotreba: Započnite s malim live računom (\$100–\$500) nakon uspjeha na demo računu, trgujući mikro-lotovima kako biste postupno prešli na live trgovanje.

Praktičan primjer: Trgovac vježba na demo računu 4 mjeseca, ostvarujući 6% mjesečnog povrata na EUR/USD koristeći strategiju praćenja trenda. Otvara live mikro račun s \$300, rizikujući 1% po trgovini, i nastavlja usavršavati svoj pristup.

Praktičan savjet: Tretirajte svoj demo račun kao live račun postavljanjem realnih ciljeva i praćenjem trgovina u dnevniku. Kada pređete na live trgovanje, započnite s iznosom koji si možete priuštiti da izgubite kako biste minimizirali emocionalni stres.

Slika 9. Slika prikazuje tehničku analizu valutnog para CAD/CHF na 4-satnom grafiku. Analiza je napravljena na online platformi tradingview.com

5. Osnove tehničke analize

Tehnička analiza temelj je Forex trgovanja, omogućujući vam da predvidite buduća kretanja cijena na temelju povijesnih podataka i obrazaca na grafikonima. Za razliku od fundamentalne analize, koja se fokusira na ekonomske faktore, tehnička analiza oslanja se na cijene, trendove i indikatore kako bi identificirala prilike za trgovanje. Ovaj odjeljak uvodi osnovne alate i pojmove tehničke analize, postavljajući temelje za naprednije tehnike u sljedećim poglavljima.

5.1 Uvod u tehničku analizu

Tehnička analiza polazi od pretpostavke da su svi relevantni podaci (ekonomski, politički, psihološki) već odraženi u cijeni, a obrasci kretanja cijena imaju tendenciju ponavljanja s vremenom. Proučavanjem grafikona, trgovci mogu identificirati trendove, preokrete i ključne razine kako bi donosili informirane odluke.

Ključna načela tehničke analize:

Cijena uključuje sve: Svi tržišni utjecaji ugrađeni su u cijenu, što čini grafikone pouzdanim izvorom informacija.

Cijena se kreće u trendovima: Cijene imaju tendenciju kretanja u održivim smjerovima (gore, dolje ili bočno) dok ne dođe do značajne promjene.

Povijest se ponavlja: Obrasci na grafikonima i ponašanje trgovaca ponavljaju se, omogućujući vam da predvidite buduća kretanja na temelju prošlih podataka.

Zašto koristiti tehničku analizu?

Pruža jasne, vizualne signale za ulazne i izlazne točke.

Primjenjiva je na svim vremenskim okvirima (od 1-minutnih do mjesečnih time frame-ova).

Pomaže trgovcima da ostanu objektivni fokusirajući se na podatke umjesto na emocije ili vijesti.

Dovršava druge alate poput upravljanja rizikom i trgovinske psihologije.

Praktičan savjet: Počnite s jednim tehničkim alatom (npr. svijećnjaci) i savladajte ga prije nego što kombinirate više metoda. Vježbajte na demo računu kako biste izgradili povjerenje u prepoznavanje obrazaca.

5.2 Svijećnjaci (Candlestick Charts)

Svijećnjaci su najpopularnija metoda crtanja grafikona u Forexu, pružajući vizualnu reprezentaciju kretanja cijena u određenom vremenskom okviru (npr. 1 sat, dnevno). Svijećnjaci potiču iz Japana prije više od 300 godina i prenose ključne informacije o tržišnoj psihologiji, olakšavajući prepoznavanje trendova, preokreta i prilika za trgovanje.

Anatomija svijećnjaka

Svaka svijeća predstavlja četiri ključne cijene za određeno razdoblje:

Open (Otvoreno): Cijena na početku vremenskog razdoblja.

Close (Zatvoreno): Cijena na kraju vremenskog razdoblja.

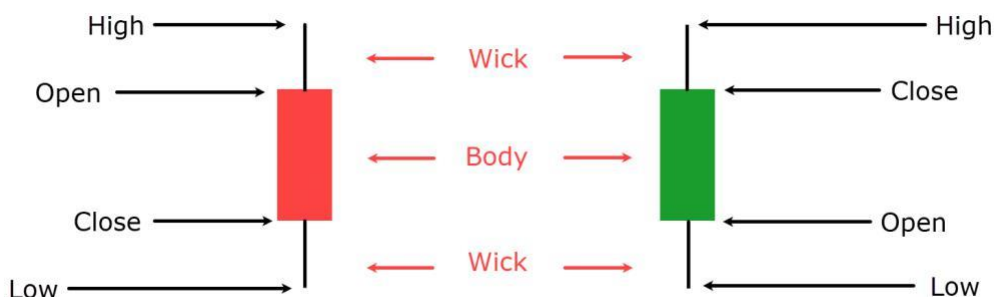
High (Najviša): Najviša cijena tijekom razdoblja.

Low (Najniža): Najniža cijena tijekom razdoblja.

Svijeća se sastoji od:

Tijelo: Pravokutno područje između otvorene i zatvorene cijene. Zeleno (ili bijelo) tijelo označava bikovsku svijeću (zatvoreno više nego otvoreno), dok crveno (ili crno) tijelo označava medvjedu svijeću (zatvoreno niže nego otvoreno).

Wicks (Kvačice): Tanke linije koje se protežu iznad i ispod tijela, pokazujući najvišu i najnižu cijenu. Dugi kvačici sugeriraju odbijanje viših ili nižih cijena.

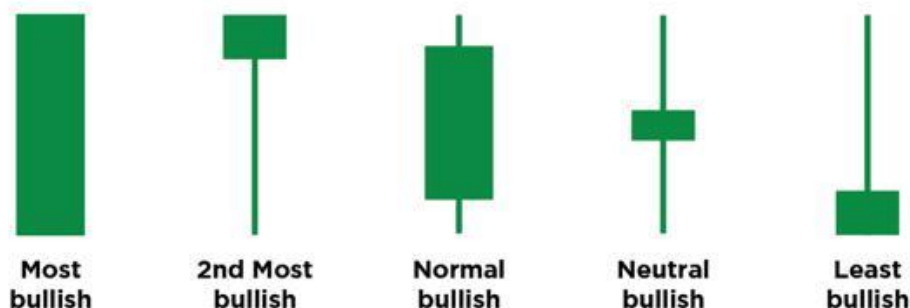

Slika 10. Slika prikazuje anatomiju svijećnjaka, gdje svaka svijeća prikazuje četiri ključne cijene za određeno vremensko razdoblje: Open (otvoreno), Close (zatvoreno), High (najviša) i Low (najniža), čime omogućuje detaljan uvid u kretanje cijene tijekom razdoblja.

Vrste svijećnjaka

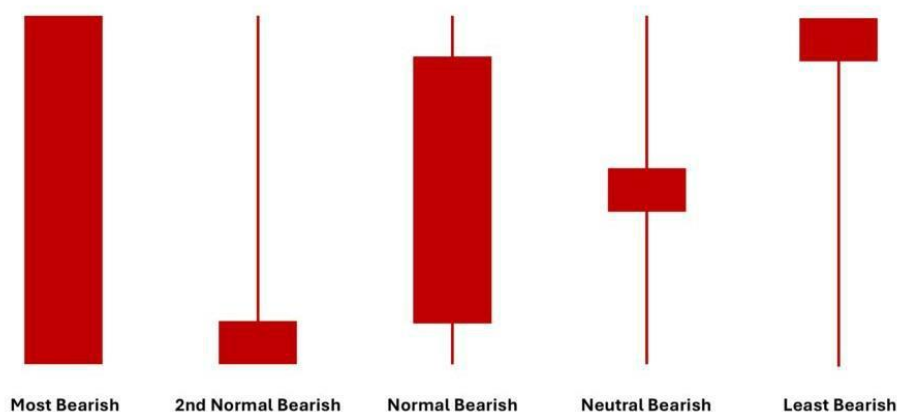
Svijećnjaci variraju u veličini i obliku, odražavajući dinamiku tržišta:

Bikovske svijeće: Velika zelena tijela s kratkim kvačicama označavaju snažan pritisak na kupovinu.

Slika 11. Slika prikazuje tipove bikovskih svijeća, poredane po jačini

Medvjede svijeće: Velika crvena tijela s kratkim kvačicama označavaju snažan pritisak na prodaju.

Slika 12. Slika prikazuje tipove medvjedih svijeća, poredane po jačini

Doji svijeće: Mala tijela gdje su otvorena i zatvorena cijena vrlo blizu, što signalizira neodlučnost na tržištu.

Svijeće s dugim kvačicama: Mala tijela s dugim gornjim ili donjim kvačicama označavaju odbijanje cijena na ekstremima, često viđeno na razinama podrške ili otpora.

Praktičan primjer: Na 1- satnom grafu EUR/USD, primjećujete seriju malih svijeća s dugim gornjim kvačicama blizu razine otpora na 1.1250, što znači da prodavači odbijaju višu cijenu. To je slijedila velika crvena medvjeda svijeća, potvrđujući silazni trend. Ulazite u prodajnu trgovinu s stop-loss nalogom iznad otpora, ciljate odnos rizik/nagrada 2:1.

Praktičan savjet: Vježbajte prepoznavanje bikovskih, medvjedih i Doji svijeća na demo računu. Fokusirajte se na više vremenske okvire (npr. 4-satni, dnevni) za pouzdanije signale, jer niži vremenski okviri (npr. 1-minutni) mogu biti "zujavi".

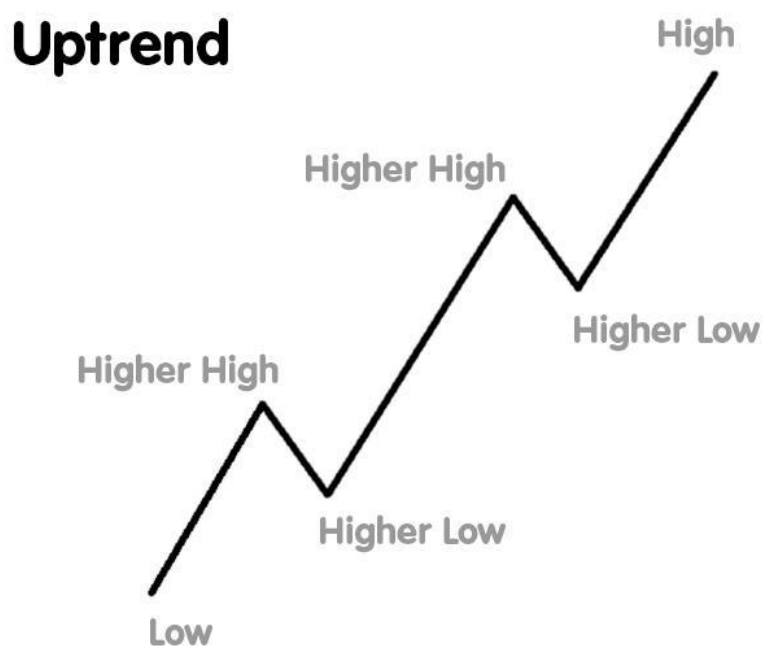
5.3 Analiza trendova

Trendovi su osnovna okosnica tehničke analize, jer cijene imaju tendenciju kretanja u održivim smjerovima tijekom duljih razdoblja. Prepoznavanje i trgovanje s trendom povećava vjerojatnost uspjeha, jer vas usklađuje s tržišnim momentumom.

Vrste trendova

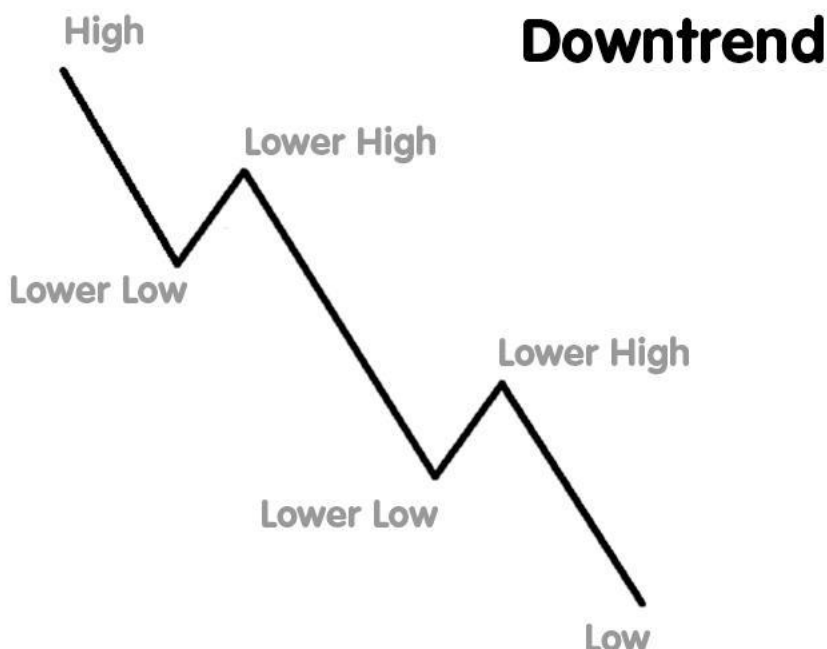
Uzlazni trend (Bikovski): Niz viših vrhova i viših dna, što znači da su kupci u kontroli.

Primjer: EUR/USD raste s 1.1000 na 1.1300 tijekom nekoliko tjedana, s povratima na više razine podrške.

Slika 13. Slika prikazuje uzlazni trend (Uptrend) na grafikonu, gdje su označeni ključni elementi kretanja cijene: "Higher High" (viša visina) i "Higher Low" (viši minimum), koji signaliziraju kontinuirani rast cijene

Silazni trend (Medvjėski): Niz nižih vrhova i nižih dna, što znači da su prodavači dominantni. Primjer: GBP/USD pada s 1.3000 na 1.2700, s oporavcima na niže razine otpora.

Slika 14. Slika prikazuje silazni trend (Downtrend) na grafikonu, gdje su označeni ključni elementi kretanja cijene: "Lower High" (niža visina) i "Lower Low" (niži minimum), koji signaliziraju kontinuirani pad cijene

Bočni trend (Range-bound): Cijena se kreće horizontalno između razina podrške i otpora, što znači da nema jasnog smjera. Primjer: USD/JPY oscilira između 110.00 i 111.00.

Dodati sliku

Prepoznavanje trendova

Vizualna inspekcija: Tražite niz viših vrhova/dna (uzlazni trend) ili nižih vrhova/dna (silazni trend) na grafikonu.

Trendne linije: Povucite liniju koja povezuje barem dva swing low (uzlazni trend) ili swing high (silazni trend). Valjana trendna linija potvrđuje smjer trenda i djeluje kao dinamička podrška/otpor.

Pomični prosjeci: Koristite indikatore poput 50-periodičnog ili 200-periodičnog Exponential Moving Average (EMA) za potvrdu trendova. Primjer: Ako je cijena iznad 50-EMA, vjerojatno je to uzlazni trend.

Praktičan primjer: Na dnevnom grafu USD/CAD prepoznajete uzlazni trend s višim vrhovima i višim dnom tijekom prošlog mjeseca. Povlačite trendnu liniju koja povezuje tri swing low i čekate povrat na trendnu liniju blizu 1.3400, gdje se formira bikovska svijea. Ulazite u kupovnu trgovinu s stop-loss nalogom ispod trendne linije, ciljate sljedeći otpor na 1.3600.

Praktičan savjet: Trgujte u smjeru trenda na višim vremenskim okvirima (npr. dnevno) kako biste izbjegli lažne signale. Koristite povrate na trendne linije ili pomične prosjeke kao niske rizike ulazne točke, i izbjegavajte trgovanje protiv jakih trendova.

5.4 Podrška i otpor (Support and resistance)

Razine podrške i otpora ključni su pojmovi u tehničkoj analizi, djelujući kao prepreke cijeni gdje tržište ima tendenciju da stane, okrene smjer ili probije tu razinu. Ove razine odražavaju ravnotežu između kupaca i prodavača i ključne su za prepoznavanje ulaznih i izlaznih točaka.

Podrška: Razina cijene na kojoj je pritisak kupovine dovoljno jak da spriječi daljnji pad cijene, često djelujući kao "pod" za cijenu. Primjer: Ako EUR/USD stalno odbija padati na 1.1000, ta je razina snažna podrška.

Otpor: Razina cijene na kojoj pritisak prodaje zaustavlja rast cijene, djelujući kao "strop". Primjer: Ako GBP/USD ne uspije probiti iznad 1.3000, ta je razina otpor.

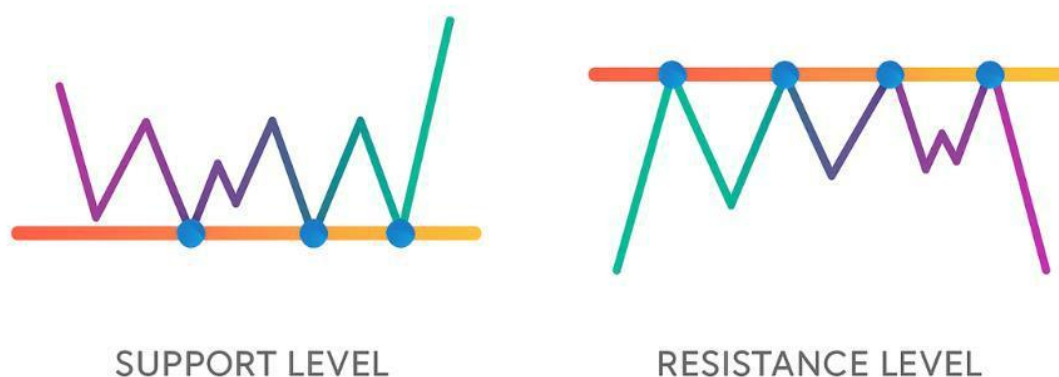
Prepoznavanje podrške i otpora

Povijesne razine: Tražite cjenovne zone gdje je tržište prethodno preokrenulo smjer ili se konsolidiralo. Što se razina testira više puta, to postaje jača.

Okruženi brojevi: Psihološke razine poput 1.2000 ili 100.00 (npr. USD/JPY) često djeluju kao podrška ili otpor zbog ponašanja trgovaca.

Pomični prosjeci: Dinamičke razine podrške/otpora, poput 50-periodičnog ili 200-periodičnog EMA, prilagođavaju se promjenama cijena tijekom vremena.

Fibonacci retracement: Alat za prepoznavanje potencijalnih razina podrške/otpora temeljenih na ključnim omjerima (obrađeno u odjeljku 6.3).

Slika 15. Slika prikazuje grafički prikaz razine podrške i otpora na tržištu.

Trgovanje s podrškom i otporom

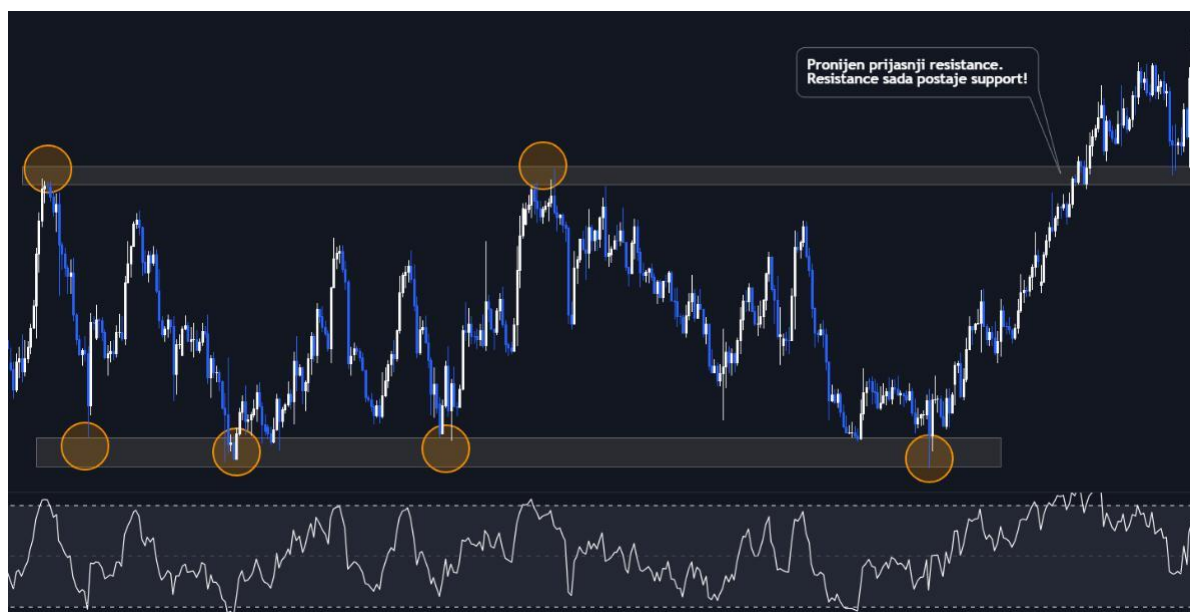
Trgovine odbijanja: Ulazite u kupovnu trgovinu blizu razine podrške (očekujući odbijanje) ili prodajnu trgovinu blizu razine otpora (očekujući odbijanje).
Potvrdite s obrascima svijeća (npr. bikovska engulfing svijeća na podršci).

Trgovine proboja: Ako cijena probije razinu podrške ili otpora s jakim momentumom, ulazite u trgovinu u smjeru proboja. Primjer: Proboj iznad 1.3000 na GBP/USD signalizira mogući uzlazni trend.

Reverzija ulogu: Nakon što razina bude probijena, podrška postaje otpor, a otpor postaje podrška. Primjer: Ako EUR/USD probije iznad razine otpora 1.1250, ta razina može djelovati kao podrška prilikom povratka.

Praktičan primjer: Na 4-satnom grafu USD/JPY prepoznajete otpor na 110.50, testiran tri puta s dugim gornjim kvačicama. Postavite Sell Limit nalog na 110.45, očekujući preokret. Cijena doseže vaš nalog i pada na 109.80, ostvarujući 65 pipa (minus spread).

Praktičan savjet: Označite ključne razine podrške i otpora na svojim grafikonima na više vremenskih okvira (npr. dnevno, 4-satno). Koristite suklop (npr. okrugli broj koji se poklapa s Fibonacci razinom) za povećanje pouzdanosti svojih trgovina.

Slika 16. Slika prikazuje probijanje razine otpora, koja nakon toga postaje nova razina podrške. Cijena je prethodno nekoliko puta testirala otpor, a nakon probijanja, cijena sada testira tu razinu s gornje strane. RSI pokazuje tržišne uvjete, pomažući u analizi prekupljenosti i preprodanosti.

5.5 Zone ponude i potražnje

Zone ponude i potražnje napredna su verzija podrške i otpora, fokusirajući se na područja gdje je došlo do značajne kupovine ili prodaje. Ove zone predstavljaju razine cijena na kojima su izvršene velike narudžbe, stvarajući potencijalne točke za preokret ili nastavak trenda.

Zona potražnje: Područje gdje je jaka kupovina nadmašila prodaju, uzrokujući rast cijene. Cijene često odbijaju kada se vrate u ove zone. Primjer: Zona potražnje formira se na 1.1150 u EUR/USD nakon oštrog uspona.

Zona ponude: Područje gdje je jaka prodaja nadmašila kupovinu, uzrokujući pad cijene. Cijene često prelaze u suprotnom smjeru kada se vrate u ove zone. Primjer: Zona ponude na 1.3050 u GBP/USD nakon brzi pad.

Prepoznavanje zona ponude i potražnje

Tražite oštre pomake cijena (usponi ili padovi) koji dolaze iz određenog cjenovnog raspona, što ukazuje na velike institucionalne narudžbe.

Označite zonu kao pravokutno područje koje obuhvaća svijeće prije pomaka. Zone potražnje obično su ispod trenutne cijene, a zone ponude iznad.

Koristite više vremenskih okvira (npr. dnevno, 4-satno) za pouzdanije zone, jer one odražavaju značajnu tržišnu aktivnost.

Trgovanje sa zonama ponude i potražnje

Kupnja u zonama potražnje: Ulazite u kupovnu trgovinu kada cijena dođe do zone potražnje, potvrđeno bikovskim obrascima svijeća ili indikatorima poput RSI-a.

Prodaja u zonama ponude: Ulazite u prodajnu trgovinu kada cijena ponovno dođe u zonu ponude, potvrđeno medvjedićim obrascima ili signalima preprodane imovine.

Potvrda proboja: Ako zona bude probijena s jakim momentumom, to može označiti promjenu ravnoteže ponude/potražnje, što signalizira trgovinu nastavka trenda.

Praktičan savjet: Kombinirajte zone ponude i potražnje s drugim alatima (npr. obrasci svijeća, Fibonacci razine) za trgovine veće vjerojatnosti. Vježbajte prepoznavanje zona na povijesnim grafikonima kako biste razvili oko za ove postavke.

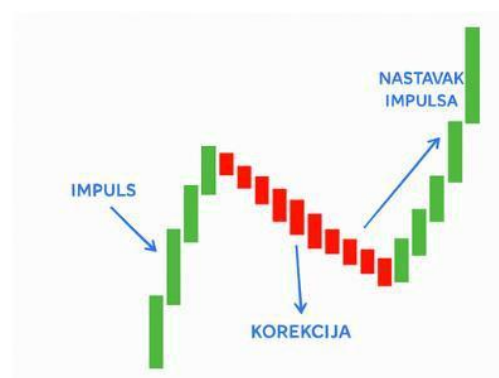
Slika 17. Slika prikazuje trgovinsku situaciju na USD/CAD, gdje se cijena testira u zoni support. Nakon što cijena odbija od ove zone, dolazi do usmjerenja prema gore, što se potvrđuje RSI indikatorom koji signalizira povećanje momentum-a. Trgovac je postavio ulaznu točku u trenutku kada je cijena počela rasti iznad razine podrške, s ciljem da se ostvari profit do sljedeće razine otpora (označeno zelenim pravokutnikom). Ovaj setup koristi strategiju kupovine nakon povratka u područje podrške s potvrdom indikatora. Koristen je RRR 1:2.86

5.6 Korekcije cijena

Korekcije cijena, također poznate kao pullbackovi ili retracementi, su privremeni preokreti unutar većeg trenda. Razumijevanje korekcija pomaže vam pronaći nisko-rizične ulazne točke na tržištima koja se kreću u trendu i izbjegavati ulazak u trgovine na prekomjerno rastegnutim cijenama.

Karakteristike korekcija

Privremene: Korekcije su kratkoročne pauze ili suprotni pomaci unutar dominantnog trenda (npr. pullback u uzlaznom trendu).

Slika 18. Ova slika prikazuje tri ključne faze tržišnog kretanja: impuls (brza i snažna promjena cijene u jednom smjeru), korekciju (povratak cijene prema suprotnom smjeru s manjim momentumom) i nastavak impulsa (ponovno ubrzanje cijene u prvobitnom smjeru)

Zdrave: Korekcije sprječavaju da trendovi postanu prekomjerni, omogućujući novim kupcima ili prodavačima da uđu na tržište.

Fibonacci razine: Korekcije često završavaju na ključnim Fibonacci razinama (npr. 38.2%, 50%, 61.8%), obrađeno u odjeljku 6.3.

Slika 19. Na slici su prikazane ključne razine Fibonacci retracementa: 0.00%, 38.20%, 50.00%, i 100.00%, koje pomažu u analizi povratka cijene unutar trenda. Trgovci koriste ove razine kako bi prepoznali moguće točke za ulazak u tržište ili postavljanje stop-loss naloga.

Trgovanje korekcijama

Nastavak trenda: Ulazite u trgovinu u smjeru glavnog trenda nakon što korekcija završi. Primjer: U uzlaznom trendu, kupujte nakon pullbacka na zonu potražnje ili pomični prosjek.

Potvrda: Koristite obrasce svijeća (npr. bikovska engulfin) ili indikatore (npr. RSI koji izlazi iz preprodane zone) za potvrdu da je korekcija završila.

Izbjegavajte pretrgovanje: Nemojte trgovati protiv trenda tijekom korekcija jer su često zamke za neiskusne trgovce.

Praktičan primjer: Na 1-satnom grafu EUR/USD, uzlazni trend je u tijeku od 1.1100 do 1.1300. Cijena se povlači na 1.1200, što se poklapa s 50% Fibonacci retracementom i 50-EMA. Formira se bikovska engulfin svijeća, signalizirajući kraj korekcije. Ulazite u kupovnu trgovinu s stop-lossom ispod 1.1180, ciljate 1.1300.

Praktičan savjet: Koristite alate za Fibonacci retracement i pomične prosjeke za prepoznavanje krajeva korekcija. Čekajte potvrdu signala (npr. obrasci svijeća) prije nego što uđete u trgovinu kako biste izbjegli lažne preokrete.

6. Napredna tehnička analiza

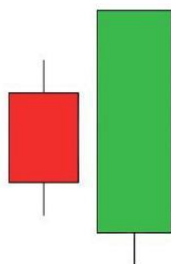
Na temelju osnova tehničke analize, ovaj odjeljak istražuje napredne alate i obrasce za usavršavanje vaših odluka o trgovanju. Savladavanjem obrazaca svijeća, obrazaca grafikona, Fibonacci alata i analize volumena, steći ćete dublje razumijevanje tržišnih dinamika i poboljšati svoju sposobnost prepoznavanja visokoprobabilnih postavki.

6.1 Obrasci svijeća

Obrasci svijeća su kombinacije jedne ili više svijeća koje signaliziraju potencijalne preokrete ili nastavke u kretanju cijena. Ovi obrasci odražavaju promjene tržišnog sentimenta, pomažući trgovcima da precizno odrede ulazne i izlazne točke. Ispod su neki od najpouzdanijih obrazaca za Forex trgovanje.

Obrasci preokreta

Bikovska engulfining: Dvodijelni obrazac u kojem mala crvena svijeća bude praćena većom zelenom svijećom koja potpuno obuhvaća opseg prethodne svijeće. Signalizira mogući bikovski preokret, često viđen na razinama podrške.

Slika 20. Dvodijelni obrazac u kojem mala crvena svijeća bude praćena većom zelenom svijećom koja potpuno obuhvaća opseg prethodne svijeće. Signalizira mogući bikovski preokret, često viđen na razinama podrške.

Medvjeda engulfining: Dvodijelni obrazac u kojem mala zelena svijeća bude praćena većom crvenom svijećom koja obuhvaća prethodnu svijeću. Ukazuje na mogući medvjedi preokret, često na razinama otpora.

Slika 21. Slika prikazuje dvodijelni obrazac u kojem mala crvena svijeća bude praćena većom zelenom svijećom koja potpuno obuhvaća opseg prethodne svijeće. Ovaj obrazac signalizira mogući bikovski preokret, često viđen na razinama podrške.

Čekić (Hammer): Jedna svijeća s malim tijelom, dugim donjim kvačicama (barem dvostruko dužim od tijela) i malim ili bez gornje kvačice. Signalizira bikovski preokret nakon silaznog trenda, osobito na razinama podrške.

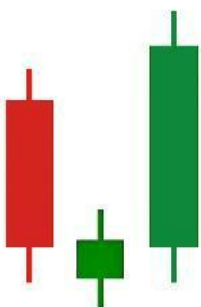
Slika 22. Ilika prikazuje uzorak čekića (Hammer) sa zelenom svijećom s malim tijelom i dugim donjim kvačicama. Ovaj obrazac signalizira mogući bikovski preokret nakon silaznog trenda, osobito na razinama podrške.

Padalica (Shooting Star): Jedna svijeća s malim tijelom, dugom gornjom kvačicom i malim ili bez donje kvačice. Signalizira medvjedi preokret nakon uzlaznog trenda, često na razinama otpora.

Slika 23. Slika prikazuje obrazac "Padalica (Shooting Star)", koji se sastoji od svijeće s malim tijelom, dugom gornjom kvačicom i malom ili bez donje kvačice. Ovaj obrazac signalizira medvjedi preokret nakon uzlaznog trenda, često viđen na razinama otpora.

Jutarnja zvijezda (Morning Star): Tri svijeće u bikovskom preokretu: duga crvena svijeća, mala svijeća (Doji ili spinning top) koja signalizira neodlučnost, te duga zelena svijeća koja potvrđuje preokret.

Slika 24. Slika prikazuje obrazac "Jutarnja zvijezda" koji se sastoji od tri svijeće: duga crvena svijeća koja označava pad cijene, mala crna svijeća koja označava nesigurnost na tržištu, te zelena svijeća koja signalizira početak uzlaznog trenda.

Večernja zvijezda (Evening Star): Tri svijeće u medvjedem preokretu: duga zelena svijeća, mala svijeća, i duga crvena svijeća koja potvrđuje preokret.

Slika 25. Slika prikazuje obrazac "Padalica" (Shooting Star), koji je karakteriziran malim tijelom crvene svijeće s dugom gornjom kvačicom i malim ili bez donje kvačice. Ovaj obrazac signalizira mogući medvjedi preokret nakon uzlaznog trenda, često se javlja na razinama otpora.

Obrasci nastavka trenda

Bikovski Marubozu: Duga zelena svijeća s minimalnim kvačicama, što označava snažan pritisak kupovine i nastavak uzlaznog trenda.

Medvjedi Marubozu: Duga crvena svijeća s minimalnim kvačicama, što signalizira snažan pritisak prodaje i nastavak silaznog trenda.

Trgovanje obrascima svijeća

Potvrda: Uvijek čekajte potvrdu (npr. sljedeća svijeća koja se zatvara u očekivanom smjeru) kako biste izbjegli lažne signale.

Suklop (Confluence): Kombinirajte obrasce s podrškom/otporom, zonama ponude/potražnje ili indikatorima (npr. RSI) za veću pouzdanost.

Kontekst: Obrasci su učinkovitiji na tržištima s trendovima ili na ključnim razinama. Izbjegavajte trgovanje u "zujavim" uvjetima tržišta s bočnim kretanjem.

Praktičan primjer: Na 4-satnom grafu EUR/USD prepoznajete obrazac Čekića na razini podrške 1.1150 nakon silaznog trenda, dok RSI pokazuje preprodane uvjete. Sljedeća svijeća zatvara bikovski, potvrđujući preokret. Ulazite u kupovnu trgovinu s stop-loss nalogom ispod 1.1130 i take-profitom na 1.1250, ostvarujući omjer rizika i nagrade 3:1.

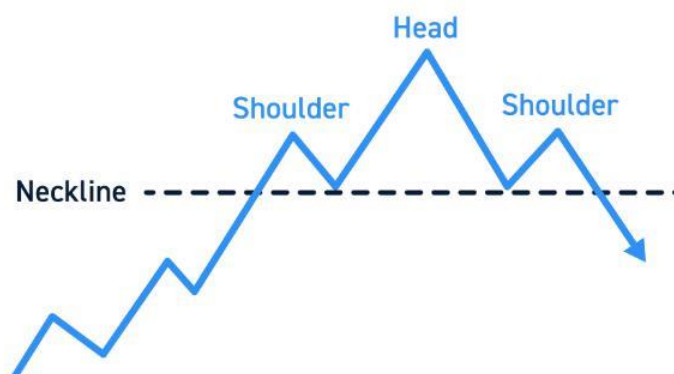
Praktičan savjet: Proučite obrasce svijeća na povijesnim grafikonima koristeći demo račun. Fokusirajte se na visokoprobabilne postavke na ključnim razinama i vježbajte strpljenje kako biste čekali potvrdu prije nego što uđete u trgovine.

6.2 Obrasci na grafikonu

Obrasci na grafikonu su veće formacije stvorene kretanjem cijena tijekom vremena, koje signaliziraju potencijalne preokrete ili nastavke trenda. Ovi obrasci su snažni jer odražavaju kolektivno ponašanje trgovaca i često prethode značajnim pomacima cijena. Ispod su ključni obrasci na grafikonima za Forex trgovanje.

Obrasci preokreta

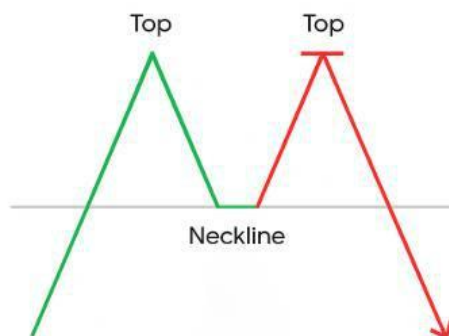
Glava i ramena (Head and Shoulders): Medvješki obrazac s tri vrha: jedan viši vrh (glava) okružen s dva niža vrha (ramena). Linija vrata povezuje niske između vrhova. Proboj ispod linije vrata potvrđuje silazni trend.

Slika 26. Slika prikazuje obrazac "Glava i ramena" (Head and Shoulders), koji je medvješki obrazac. Prikazuje tri vrha: jedan viši vrh (glava) okružen s dva niža vrha (ramena). Linija vrata povezuje niske između vrhova, a probij ispod nje potvrđuje silazni trend.

Obrnuta glava i ramena (Inverse Head and Shoulders): Bikovski obrazac s tri dna: jedno niže dno (glava) i dva viša dna (ramena). Proboj iznad linije vrata potvrđuje uzlazni trend.

Dvojni vrh (Double Top): Medvješki obrazac u kojem cijena dvaput testira razinu otpora, formirajući dva vrha, a zatim probija razinu podrške (linija vrata). Signalizira potencijalni silazni trend.

Slika 27. Slika prikazuje obrazac "Double Top" (dvostruki vrh), gdje se cijena penje prema dva simetrična vrha (zeleni usponi), povezano s horizontalnom crtom koja označava liniju vrata (Neckline). Kada cijena probije neckline, očekujemo nastavak downtrend-a.

Dvojno dno (Double Bottom): Bikovski obrazac u kojem cijena dvaput testira razinu podrške, formirajući dva dna, a zatim probija razinu otpora. Signalizira potencijalni uzlazni trend.

Slika 28. Slika prikazuje obrazac "Double Bottom" (dvostruka osnova), gdje cijena pada prema dva simetrična dna (crveni padovi), povezano s horizontalnom crtom koja označava liniju vrata (Neckline). Kada cijena probije neckline, očekujemo nastavak uptrenda.

Obrasci nastavka trenda

Uzlazni trokut (Ascending Triangle): Bikovski obrazac s ravnom linijom otpora i rastućom linijom podrške, što ukazuje na rastući pritisak kupovine. Proboj iznad otpora potvrđuje nastavak trenda.

Slika 29. Slika prikazuje obrazac "Uzlazni trokut" (Ascending Triangle), bikovski obrazac s horizontalnom linijom otpora i rastućom linijom podrške. Ovaj obrazac signalizira rastući pritisak kupovine, a proboj iznad linije otpora potvrđuje nastavak trenda prema gore.

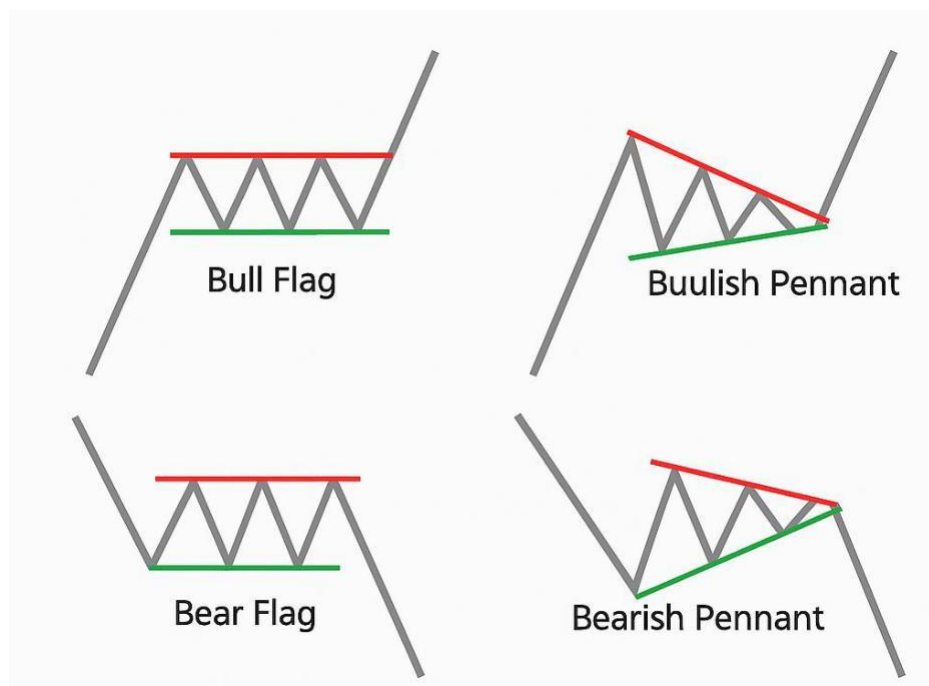
Silazni trokut (Descending Triangle): Medvjedski obrazac s ravnom linijom podrške i silaznom linijom otpora, što ukazuje na rastući pritisak prodaje. Proboj ispod podrške potvrđuje nastavak trenda.

Slika 30. Slika prikazuje obrazac "Descending Triangle" (silazni trokut), gdje se cijena kreće prema dolje, a gornja linija (otpor) ostaje horizontalna, dok donja linija (podrška) pada. Nakon što cijena probije razinu podrške, očekuje se nastavak silaznog trenda.

Simetrični trokut (Symmetrical Triangle): Neutralni obrazac s konvergirajućim linijama podrške i otpora, što signalizira neodlučnost. Proboj u bilo kojem smjeru signalizira nastavak prethodnog trenda.

Zastava i zastavica (Flag and Pennant): Kratkoročni obrasci nastavka koji nastaju nakon snažnog pomaka cijena (stupac zastave). Zastava je pravokutni kanal, dok je zastavica mali trokut. Proboj u smjeru trenda potvrđuje nastavak trenda.

Slika 31. Slika prikazuje četiri tehnička obrazaca: bikovski i medvjedi zastavicu te bikovski i medvjedi trokut. Svi ovi obrasci signaliziraju mogućnost nastavka trenutnog trenda nakon kratkog povratka cijene.

Trgovanje obrascima na grafikonu

Potvrda proboja: Čekajte da jaka svijeća zatvori iznad ključne razine obrasca (npr. linija vrata, otpor) kako biste potvrdili proboj.

Volumen: Viši volumen na probodu povećava pouzdanost (analiza volumena obrađena u 6.4).

Ponovno testiranje: Nakon proboja, cijena često ponovo testira probijenu razinu (npr. linija vrata), pružajući drugu priliku za ulaz.

Praktičan primjer: Na dnevnom grafu GBP/USD prepoznajete Dvojno dno na 1.2800, s linijom vrata na 1.2900. Cijena probija 1.2900 s jakim bikovskom svijećom i povećanim volumenom. Ulazite u kupovnu trgovinu na 1.2910, s stop-lossom ispod 1.2870 i take-profitom na 1.3000, ciljajući omjer rizika i nagrade 2:1.

Praktičan savjet: Koristite demo račun kako biste vježbali prepoznavanje obrazaca na grafikonu na različitim vremenskim okvirima. Kombinirajte obrasce s podrškom/otporom ili Fibonacci razinama za visokoprobabilne postavke, i uvijek izmjerite cilj obrasca (npr. visina glave i ramena) kako biste postavili realistične razine za take-profit.

6.3 Fibonacci alati

Fibonacci alati temelje se na Fibonacci sekvenci, matematičkom obrascu koji se često pojavljuje na financijskim tržištima. Ovi alati pomažu trgovcima u prepoznavanju potencijalnih razina podrške, otpora i korekcije cijena, čineći ih neprocjenjivima za određivanje vremena ulazaka i izlazaka. Najčešće korišteni Fibonacci alati u Forex trgovanju su Fibonacci retracement (povrat) i Fibonacci extension (proširenje).

Fibonacci retracement (Povrat)

Svrha: Prepoznaje potencijalne razine podrške ili otpora tijekom korekcije cijene unutar trenda.

Kako koristiti:

U uzlaznom trendu, povucite Fibonacci retracement od swing low do swing high. Ključne razine (23.6%, 38.2%, 50%, 61.8%, 78.6%) djeluju kao potencijalna podrška tijekom pullbackova.

U silaznom trendu, povucite od swing high do swing low, gdje ove razine djeluju kao otpor tijekom oporavaka.

Ključne razine:

38.2%, 50%, 61.8%: Najviše praćene razine za korekcije. Razina 61.8% (poznat kao "zlatni omjer") osobito je značajna.

50%: Nije Fibonacci broj, ali se široko koristi zbog psihološke važnosti.

Praktičan primjer : Na 4-satnom grafu EUR/USD, uzlazni trend pomiče cijenu od 1.1000 do 1.1300. Povlačite Fibonacci retracement i primjećujete da se cijena povukla do 61.8% razine na 1.1120, što se poklapa s razinom potražnje i bikovskom pin bar svijećom. Ulazite u kupovnu trgovinu s stop-lossom ispod 1.1100, ciljate 1.1300, ostvarujući omjer rizika i nagrade 3:1.

Fibonacci extension (Proširenje)

Svrha: Projektira potencijalne ciljeve cijene nakon proboja ili nastavka trenda.

Kako koristiti:

U uzlaznom trendu, povucite proširenje od swing low do swing high, a zatim do korekcijskog low. Razine (100%, 127.2%, 161.8%) označavaju potencijalne ciljeve.

U silaznom trendu, povucite od swing high do swing low, a zatim do korekcijskog high.

Ključne razine:

127.2%, 161.8%: Uobičajeni ciljevi za nastavak trenda ili pomake nakon proboja.

Praktičan primjer: Na dnevnom grafu USD/CAD, cijena probija razinu otpora na 1.3500 nakon korekcije na 1.3400. Povlačite Fibonacci extension od prethodnog low (1.3300) do high (1.3500), a zatim do korekcijskog low (1.3400). Razina proširenja 161.8% na 1.3640 postaje vaš ciljani nivo za take-profit na kupovnoj trgovini.

Savjeti za trgovanje:

Kombinirajte Fibonacci razine s drugim alatima (npr. podrška/otpor, obrasce svijeća) za suklop.

Koristite viši vremenski okvir (npr. dnevni, 4-satni) za pouzdanije razine, jer niži vremenski okviri mogu biti "zujavi".

Budite fleksibilni—Fibonacci razine su zone, a ne točne linije, stoga tražite potvrdu kroz akciju cijene (npr. obrasce svijeća).

Praktičan savjet: Vježbajte crtanje Fibonacci retracement i extension razina na demo računu. Fokusirajte se na postavke u kojima se Fibonacci poklapa s ključnim razinama ili obrascima kako biste povećali svoje povjerenje u korištenje ovog alata.

Slika 32. Slika prikazuje 4 -satni grafikon EUR/USD s primijenjenim Fibonacci retracementom na povratku cijene na 38.2% razinu. Zeleni cilj označava potencijalnu kupovinu nakon povratka na ovu razinu, dok crveni dio označava stop-loss područje. Proboj prema gore može potvrditi nastavak uzlaznog trenda.

6.4 Analiza volumena

Analiza volumena proučava broj ugovora ili jedinica trgovanja u određenom razdoblju, pružajući uvide u snagu pomaka cijena. Iako je Forex decentralizirano tržište bez centraliziranih podataka o volumenu, mnogi brokeri nude tick volumen (broj promjena cijena) kao proxy, koji je u bliskoj korelaciji s stvarnim volumenom.

Zašto je volumen važan?

Snaga trenda: Visok volumen tijekom pomaka cijene potvrđuje snagu trenda.

Primjer: Proboj iznad otpora uz rastući volumen vjerojatnije će biti uspješan.

Signali za preokret: Nizak volumen tijekom pomaka cijene sugerira slabiju sudjelovanje, što često prethodi preokretima. **Primjer:** Uspon uz opadajući volumen može označavati gubitak momentuma.

Potvrda proboja: Proboji popraćeni skokom volumena pouzdaniji su od onih s niskim volumenom.

Indikatori volumena

Volume Bars (Barovi volumena): Prikazani ispod grafikona cijena, pokazuju tick volumen za svaku svijeću. Rastući barovi tijekom trenda ili proboja potvrđuju uvjerenje.

On-Balance Volume (OBV): Kumulativni indikator koji dodaje volumen na uzlazne dane i oduzima na silazne dane. Rast OBV potvrđuje bikovske trendove, dok pad OBV signalizira medvjedške trendove.

Volume Weighted Average Price (VWAP): Predstavlja prosječnu cijenu ponderiranu volumenom, djelujući kao dinamička razina podrške/otpora. Cijene iznad VWAP-a sugeriraju bikovski sentiment, a ispod označuju medvjedški sentiment.

Praktičan primjer: Na 1-satnom grafu GBP/USD primjećujete proboj iznad otpora na 1.2950 s jakim bikovskom svijećom i značajnim skokom volumena. OBV indikator također raste, potvrđujući snagu kupaca. Ulazite u kupovnu trgovinu na 1.2960, s stop-lossom ispod 1.2930 i take-profitom na 1.3050, ciljate omjer rizika i nagrade 2:1.

Savjeti za trgovanje:

Koristite volumen za potvrdu proboja, preokreta ili nastavka trenda, osobito na ključnim razinama (npr. podrška/otpor, Fibonacci).

Usporedite volumen na različitim vremenskim okvirima kako biste procijenili značaj pomaka. Primjer: Proboj na dnevnoj razini s visokim volumenom pouzdaniji je od 5-minutnog proboja.

Budite oprezni s podacima volumena od retail brokera, jer je temeljen na tick volumenu, a ne stvarnom volumenu trgovanja. Provjerite s akcijom cijene radi točnosti.

Praktičan savjet: Dodajte volume barove i OBV na svoje MetaTrader grafikone i vježbajte prepoznavanje skokova volumena tijekom proboja ili preokreta. Fokusirajte se na postavke u kojima se volumen poklapa s obrascima svijeća ili obrascima grafikona za visokoprobabilne trgovine.

7. Tehnički indikatori

Tehnički indikatori su matematički proračuni koji se temelje na cijeni, volumenu ili otvorenom interesu, a koriste se za analizu tržišnih trendova, momentuma i potencijalnih preokreta. Iako je akcija cijene (npr. obrasci svijeća, podrška/otpor) jezgra tehničke analize, indikatori pružaju dodatnu potvrdu i uvide. Ovaj odjeljak pokriva najučinkovitije indikatore za Forex trgovanje, počevši od RSI i pomičnih prosjeka.

7.1 Indeks relativne snage (RSI)

Indeks relativne snage (RSI) je oscilator momentuma koji mjeri brzinu i promjenu pomaka cijena, pomažući trgovcima u prepoznavanju prekupljenih ili preprodajnih uvjeta. RSI se kreće od 0 do 100 i obično se prikazuje ispod grafikona cijena.

Kako RSI radi

Izračun: RSI uspoređuje veličinu nedavnih dobitaka s nedavnim gubicima tijekom određenog razdoblja (zadano 14 razdoblja). Formula: $RSI = 100 - [100 / (1 + \text{Prosječni dobitak} / \text{Prosječni gubitak})]$.

Ključne razine:

Iznad 70: Prekupljeno, sugerira mogući preokret ili povrat (medvjedi signal).

Ispod 30: Preprodano, označava mogući preokret ili odbijanje (bikovski signal).

50: Neutralno, često se koristi kao potvrda trenda (iznad 50 za uzlazni trend, ispod za silazni trend).

Vremenski okviri: RSI je učinkovit na svim vremenskim okvirima, ali viši vremenski okviri (npr. 4-satni, dnevni) pružaju pouzdanije signale.

Trgovanje s RSI

Prekupljeno/Preprodano: Prodajte kada RSI padne ispod 70 nakon što je bio prekupljen, ili kupujte kada RSI prijeđe iznad 30 nakon što je bio preprodano. Potvrdite s akcijom cijene (npr. obrasci svijeća na podršci/otporu).

Divergencija:

Bikovska divergencija: Cijena formira niži minimum, ali RSI formira viši minimum, što signalizira slabljenje medvjedskog momentuma i mogućnost preokreta.

Medvjedška divergencija: Cijena formira viši maksimum, ali RSI formira niži maksimum, što ukazuje na slabljenje bikovskog momentuma.

Potvrda trenda: Koristite RSI za potvrdu smjera trenda. Primjer: RSI koji ostaje iznad 50 tijekom uzlaznog trenda podržava bikovske trgovine.

Praktičan primjer: Na 4-satnom grafu EUR/USD, RSI pada na 25 blizu razine podrške na 1.1150, signalizirajući preprodane uvjete. Formira se bikovska engulfining svijeća, potvrđujući preokret. Ulazite u kupovnu trgovinu na 1.1160, s stop-lossom ispod 1.1130 i take-profitom na 1.1250, ciljate omjer rizika i nagrade 3:1.

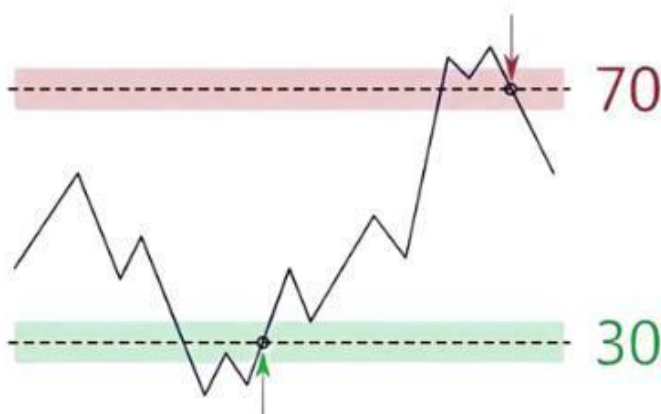
Ograničenja:

RSI može ostati preкупljen ili preprodano duže vremena u snažnim trendovima, što može dovesti do lažnih signala.

Divergencije su snažne, ali rjeđe se javljaju, zahtijevaju strpljenje i potvrdu.

Izbjegavajte korištenje RSI-a u izolaciji; kombinirajte ga s akcijom cijene ili drugim indikatorima.

Praktičan savjet: Dodajte RSI na svoje MetaTrader grafikone s postavkom od 14 razdoblja i vježbajte prepoznavanje preкупljenih/preprodajnih uvjeta i divergencija na demo računu. Fokusirajte se na postavke u kojima se RSI poklapa s ključnim razinama ili obrascima svijeća za visokoprobabilne trgovine.

Slika 32. Slika prikazuje grafikon s indikatorskim linijama koje označavaju razine prekomjerne kupnje i prekomjerne prodaje prema RSI (Relative Strength Index). Gornja crvena zona (70) označava područje prekomjerne kupnje, dok donja zelena zona označava područje prekomjerne prodaje. Na slici su prikazani signali za mogući ulazak u trgovinu na osnovu prekomjerne kupnje i prekomjerne prodaje, što sugerira preokret trenda.

7.2 Pomični prosjeci

Pomični prosjeci (MA) izravnavaju cijene kako bi identificirali trendove i potencijalne točke preokreta, djelujući kao dinamička podrška ili otpor. Među najviše korištenim indikatorima zbog svoje jednostavnosti i svestranosti.

Vrste pomičnih prosjeka

Jednostavni pomični prosjek (SMA): Izračunava prosječnu cijenu tijekom određenog razdoblja (npr. 50-dnevni SMA). Učinkovit za dugoročne trendove, ali zaostaje za akcijom cijene.

Eksponencijalni pomični prosjek (EMA): Daje veću težinu novijim cijenama, što ga čini osjetljivijim na kratkoročne promjene. Popularne postavke uključuju 50-EMA i 200-EMA.

Uobičajeni periodi: 10, 20, 50, 100, 200 razdoblja, ovisno o vremenskom okviru i stilu trgovanja (kraći za skalpiranje, duži za swing trading).

Trgovanje s pomičnim prosjecima

Identifikacija trenda:

Cijena iznad rastućeg MA označava uzlazni trend; ispod padajućeg MA označava silazni trend.

Primjer: Cijena iznad 50-EMA na dnevnom grafikonu sugerira bikovski momentum.

Proboji:

Bikovski crossover: Kratki MA (npr. 20-EMA) prelazi iznad dužeg MA (npr. 50-EMA), signalizirajući mogući kupovni signal.

Medvjedski crossover: Kratki MA prelazi ispod dužeg MA, što ukazuje na mogući prodajni signal.

Dinamička podrška/otpor: MA djeluju kao podrška u uzlaznim trendovima ili otpor u silaznim trendovima. **Primjer:** U uzlaznom trendu, cijena se često odbija od 50-EMA.

Ulazi na povratima: Ulazite u trgovinu kada cijena povuče prema ključnom MA-u u smjeru trenda, potvrđeno s obrascima svijeća ili RSI.

Praktičan primjer: Na dnevnom grafu USD/JPY, cijena je u uzlaznom trendu iznad 50-EMA. Povratak na 50-EMA na 109.50 poklapa se s bikovskom pin bar svijećom i RSI-om iznad 50. Ulazite u kupovnu trgovinu na 109.60, s stop-lossom ispod 109.30 i take-profitom na 110.50, ciljate omjer rizika i nagrade 2:1.

Ograničenja:

MA zaostaju za cijenom, što uzrokuje kašnjenje u signalima u tržištima s bočnim ili oscilirajućim kretanjima.

Proboji mogu proizvesti lažne signale tijekom bočnih tržišta, što dovodi do "whipsaw" signala.

Izbjegavajte korištenje MA u izolaciji; kombinirajte s akcijom cijene, podrškom/otporom ili drugim indikatorima.

Praktičan savjet: Dodajte 20-EMA i 50-EMA na svoje MetaTrader grafikone i vježbajte prepoznavanje ulaznih točaka na povratima u tržištima s trendovima. Testirajte crossovers na demo računu, ali potvrđujte s akcijom cijene kako biste filtrirali lažne signale.

MIREL FX

Slika 33. Slika prikazuje 1- dnevni grafikon para EUR/USD s plavom 50 - EMA linijom. Na slici su označena tri potencijalna područja vrijednosti (POV) gdje se cijena povukla prema 50-EMA liniji i od tada nastavila rasti. Ova slika ilustrira koncept korištenja 50-EMA linije kao dinamičke podrške, koja može ukazivati na ulazne točke za kupovinu u bikovskom trendu.

7.3 Bollinger Bands

Bollinger Bands su indikator volatilnosti koji mjeri fluktuacije cijena u odnosu na pomični prosjek, pomažući trgovcima da prepoznaju preкупljene/preprodane uvjete, proboje i nastavke trenda. Indikator se sastoji od tri linije prikazane na grafikonu cijena.

Kako Bollinger Bands rade

Komponente:

Srednja linija (Middle Band): Jednostavni pomični prosjek (SMA), obično postavljen na 20 razdoblja.

Gornja linija (Upper Band): Srednja linija + (2 standardne devijacije cijene tijekom istog razdoblja).

Donja linija (Lower Band): Srednja linija – (2 standardne devijacije).

Interpretacija:

Cijene koje dodiruju ili prelaze Gornju liniju sugeriraju preкупljene uvjete; dodirujući ili prelazeći Donju liniju označavaju preprodane uvjete.

Uske trake signaliziraju nisku volatilnost (potencijalni proboj), dok široke trake ukazuju na visoku volatilnost.

Vremenski okviri: Efikasan je na svim vremenskim okvirima, ali viši vremenski okviri (npr. 4-satni, dnevni) smanjuju šum.

Trgovanje s Bollinger Bands

Preokreti: Kupujte blizu Donje trake u uzlaznom trendu ili prodajte blizu Gornje trake u silaznom trendu, potvrđeno obrascima svijeca (npr. bikovski pin bar) ili RSI-om.

Proboji: Kada se trake sužavaju (tzv. "squeeze"), vjerojatno slijedi proboj. Trgujte u smjeru proboja, potvrđeno jakom svijećom i skokom volumena.

Nastavak trenda: U snažnom trendu, cijena često "vozi" Gornju traku (uzlazni trend) ili Donju traku (silazni trend). Ulazite na povratima prema Srednjoj liniji s potvrdom trenda.

Praktičan primjer: Na 1-satnom grafu GBP/USD, cijena dodiruje Donju traku na 1.2850 tijekom uzlaznog trenda, formira se bikovski engulfin bar. RSI je blizu 30, što potvrđuje preprodane uvjete. Ulazite u kupovnu trgovinu na 1.2860, s stop-lossom ispod 1.2830 i take-profitom na 1.2950, ciljate omjer rizika i nagrade 3:1.

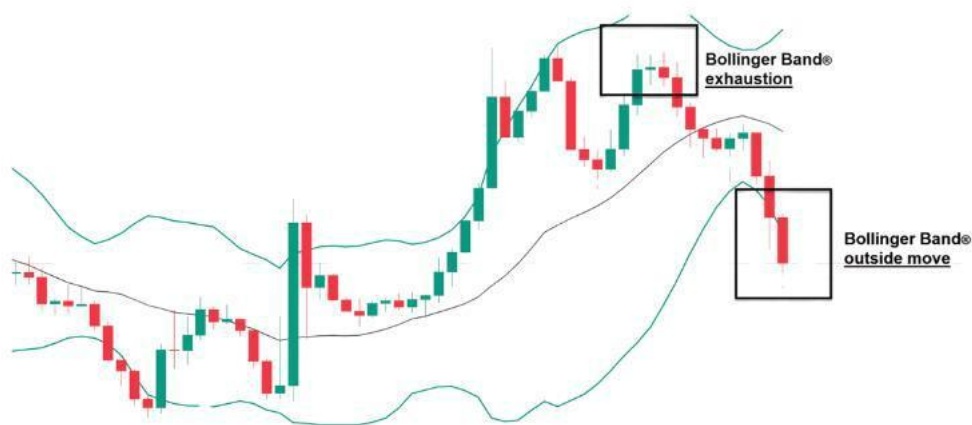
Ograničenja:

Bollinger Bands mogu davati lažne signale na nemirnim tržištima, jer cijena može ponovo dotaknuti trake bez preokreta.

Proboji iz "squeeze" mogu propasti ako je volumen ili momentum slab.

Uvijek koristite dodatnu potvrdu (npr. akcija cijene, drugi indikatori).

Praktičan savjet: Dodajte Bollinger Bands (20-periodni, 2 standardne devijacije) na svoje MetaTrader grafikone i vježbajte prepoznavanje preokreta i proboja na demo računu. Fokusirajte se na postavke u kojima se trake poklapaju s podrškom/otporom.

Slika 33. Slika prikazuje korištenje Bollinger Bands indikatora za prepoznavanje tržišnih uvjeta. Prvi okvir označava "Bollinger Band exhaustion" fazu kada cijena dostiže gornju granicu i pokazuje znakove opadanja. Drugi okvir prikazuje "Bollinger Band outside move", gdje cijena izlazi izvan gornje granice, što može signalizirati nastavak trenda u tom smjeru.

7.4 MACD

Moving Average Convergence Divergence (MACD) je indikator koji prati trend i momentum, prateći odnos između dva pomična prosjeka, pomažući trgovcima u prepoznavanju promjena trenda i potencijalnih preokreta.

Kako MACD radi

Komponente:

MACD linija: Razlika između 12-periodnog EMA i 26-periodnog EMA.

Signalna linija: 9-periodni EMA MACD linije.

Histogram: Razlika između MACD linije i Signalne linije, pokazuje momentum.

Interpretacija:

Bikovski signal: MACD linija prelazi iznad Signalne linije, što ukazuje na potencijalne prilike za kupovinu.

Medvješki signal: MACD linija prelazi ispod Signalne linije, što sugerira prilike za prodaju.

Divergencija: Slično kao RSI, bikovska divergencija (niži minimum cijene, viši minimum MACD-a) ili medvješka divergencija (viši maksimum cijene, niži maksimum MACD-a) signalizira potencijalne preokrete.

Vremenski okviri: Najbolje radi na 1-satnim, 4-satnim ili dnevnim grafikonima za pouzdane signale.

Trgovanje s MACD

Proboji crossover-a: Kupujte kada MACD linija pređe iznad Signalne linije; prodajte kada pređe ispod. Potvrdite s akcijom cijene ili podrškom/otporom.

Proboj linije nule: MACD koji prelazi iznad nule potvrđuje bikovski momentum; ispod nule potvrđuje medvješki momentum.

Divergencija: Ulazite u trgovine temeljem bikovske ili medvješke divergencije, potvrđeno s obrascima svijeća ili ključnim razinama.

Praktičan primjer: Na 4-satnom grafu USD/CAD, MACD linija prelazi iznad Signalne linije blizu razine podrške na 1.3400, s bikovskim histogramom. Formira se bikovski pin bar, potvrđujući signal. Ulazite u kupovnu trgovinu na 1.3410, s stop-lossom ispod 1.3370 i take-profitom na 1.3500, ciljate omjer rizika i nagrade 2:1.

Ograničenja:

MACD zaostaje za akcijom cijene, što dovodi do kašnjenja u signalima na tržištima s brzim pomacima.

Česti crossover-i na tržištima s bočnim kretanjem mogu proizvesti lažne signale.

Zahtijeva potvrdu iz akcije cijene ili drugih indikatora kako bi se filtrirali šumovi.

Praktičan savjet: Dodajte MACD (12, 26, 9) na svoje MetaTrader grafikone i vježbajte prepoznavanje crossover-a i divergencija na demo računu. Fokusirajte se na viši vremenski okvir i postavke s suklopom za bolju točnost.

Slika 34. Slika prikazuje primjer bullish MACD divergence, gdje cijena čini niže visine, dok MACD indikator pokazuje višu visinu, što ukazuje na mogući bikovski preokret. Ovaj obrazac signalizira da unatoč silaznom trendu, pritisak kupovine raste, što može rezultirati rastom cijene. Oznaka "Price Increases" na vrhu potvrđuje usmjerenje trenda prema gore.

8. Izrada trgovačke strategije

Uspješna trgovačka strategija je strukturirani plan koji kombinira tehničku analizu, upravljanje rizikom i psihološku disciplinu kako bi se postigla dosljedna profitabilnost. Ovaj odjeljak vodi vas kroz izradu robusne Forex trgovačke strategije definirajući faze tržišta, pravila ulaska/izlaska, postavljanje stop-loss-a, omjere rizika i nagrade te analizu vremenskih okvira.

8.1 Impulzivne i korektivne faze

Razumijevanje tržišne strukture ključno je za učinkovito tempiranje trgovina. Cijena se na Forex tržištu izmjenjuje između dvije osnovne faze: impulsivne i korektivne. Prepoznavanje tih faza pomaže vam uskladiti trgovine s tržišnim momentom i izbjegavati trgovine s niskom vjerojatnošću.

Impulzivne faze

Definicija: Snažni, smjerni pomaci cijena koje pokreće značajan pritisak kupovine ili prodaje, često uzrokovani vijestima, ekonomskim podacima ili institucionalnim aktivnostima.

Karakteristike:

Velike, uzastopne bikovske ili medvjedске svijeće s minimalnim wickovima.

Visok volumen i momentum (potvrđeni indikatorima poput MACD-a ili skokova volumena).

Proboji ključnih razina (npr. podrška/otpor, trend-linije).

Strategija trgovanja: Trgujte u smjeru impulsivnog pomaka, ulazeći nakon potvrde (npr. proboj iznad otpora s jakim svijećom). Izbjegavajte trgovanje protiv trenda tijekom impulsivnih faza.

Korektivne faze

Definicija: Privremene pauze ili pullbackovi unutar većeg trenda, omogućujući tržištu da se konsolidira prije nego što nastavi dominantni smjer.

Karakteristike:

Manje svijeće, Doji svijeće ili protiv-trend pomaci (npr. pullbackovi prema Fibonacci razinama ili pomičnim prosjecima).

Niži volumen i momentum, često s RSI-jem blizu neutralnih (40–60).

Dogoditi se na ključnim razinama (npr. podrška, zone potražnje, 50-EMA).

Strategija trgovanja: Ulazite u trgovine u smjeru većeg trenda tijekom korekcija, koristeći pullbackove prema ključnim razinama kao nisko-rizične ulazne točke. Potvrdite s obrascima svijeća ili indikatorima.

Praktičan primjer: Na dnevnom grafu EUR/USD, uzlazni trend pauzira s korekcijom prema 50% Fibonacci razini na 1.1200 i 50-EMA. Formira se bikovski engulfin bar, signalizirajući kraj korekcije. Ulazite u kupovnu trgovinu na 1.1210, s stop-lossom ispod 1.1180, ciljate 1.1300.

Savjeti za trgovanje:

Koristite viši vremenski okvir (npr. dnevni, 4-satni) za identifikaciju impulsivnih i korektivnih faza kako biste dobili jasnije signale.

Kombinirajte analizu faza s alatima poput Fibonacci retracement-a, pomičnih prosjeka ili RSI-a za precizne ulaze.

Izbjegavajte trgovanje tijekom nemirnih korektivnih faza bez jasne potvrde trenda.

Praktičan savjet: Vježbajte prepoznavanje impulsivnih i korektivnih faza na demo računu. Označite impulsivne pomake (snažni trendovi) i korektivne pullbackove (konsolidacije) na povijesnim grafikonima kako biste razvili svoju intuiciju za tržišnu strukturu.

Slika 35. Slika prikazuje 1- satni grafikon GBP/AUD koji prikazuje breakout iznad zone otpora s korekcijskim povratkom prema 50% Fibonacci razini. Na slici je također označen CHOCH (Change of Character) uz uzlaznu liniju podrške, a ulaz u kupovinu se odvija nakon povratka na 0.00% razinu.

8.2 Pravila ulaska i izlaska

Jasna pravila ulaska i izlaska temelj su svake trgovačke strategije, osiguravajući dosljednost i uklanjajući emocionalno donošenje odluka. Ta pravila definiraju kada ući u trgovinu, kada izaći za profit i kada smanjiti gubitke.

Pravila ulaska

Smjer trenda: Trgujte u smjeru trenda višeg vremenskog okvira (npr. dnevni grafikon za bikovske trgovine).

Potvrda postavki:

Ulazite tijekom korektivnih faza na ključnim razinama (npr. podrška, zone potražnje, Fibonacci retracement, pomični prosjeci).

Potvrdite s obrascima svijeća (npr. bikovski engulfing, hammer) ili indikatorima (npr. RSI preprodano, MACD crossover).

Suklop: Zahtijeva se usklađivanje više signala (npr. cijena na 61.8% Fibonacci + 50-EMA + bikovski pin bar).

Izbjegavanje pretrgovanja: Uzima samo trgovine koje zadovoljavaju sve kriterije kako bi održali disciplinu.

Praktičan primjer: Na 1-satnom grafu GBP/USD, dnevni trend je bikovski. Cijena povlači na zonu potražnje na 1.2900, što se poklapa s 50-EMA i 38.2% Fibonacci razinom. Formira se bikovski pin bar, a RSI je iznad 50. Ulazite u kupovnu trgovinu na 1.2910, zadovoljavajući sva pravila ulaska.

Pravila izlaska

Take-profit:

Postavite ciljeve temeljem ključnih razina (npr. sljedeći otpor, Fibonacci extension).

Ciljajte minimalno 2:1 omjer rizika i nagrade (npr. riskirati 20 pipova za dobit od 40 pipova).

W-W-L-L-L = +1%

Razmotrite djelomične izlaze (npr. zatvorite 50% pozicije na 1:1, ostatak pustite da ide dalje).

Stop-loss:

Postavite ispod ključnih razina (npr. podrška, nedavni swing low) ili fiksnog postotka (npr. 1% računa).

Podesite prema volatilnosti (npr. širi stop-loss za veće vremenske okvire).

Trailing Stop: Pomaknite stop-loss kako biste zaključali profit dok trgovina ide u vašu korist (npr. pomaknite stop-loss ispod 20-EMA u uzlaznom trendu).

Vrijeme za izlaz: Izadite iz trgovine prije visokog utjecaja događaja (npr. Non-Farm Payrolls) kako biste izbjegli neočekivanu volatilnost.

Praktičan primjer: U trgovini GBP/USD gore, postavite stop-loss na 1.2870 (ispod zone potražnje) i take-profit na 1.2990 (sljedeći otpor), ostvarujući 2:1 omjer rizika i nagrade. Kada cijena dosegne 1.2950, premjestite stop-loss na 1.2910 kako biste zaključali profit, a izlazite potpuno na 1.2990.

Savjeti za trgovanje:

Zapisujte svoja pravila ulaska i izlaska i striktno ih slijedite kako biste izbjegli impulsivne odluke.

Testirajte svoja pravila na povijesnim podacima (npr. MetaTraderov "Strategy Tester") kako biste osigurali profitabilnost.

Prilagodite pravila prema tržišnim uvjetima (npr. uži stop-loss u tržištima niske volatilnosti).

Praktičan savjet: Izradite kontrolnu listu svojih kriterija za ulaz i izlaz i pregledajte je prije svake trgovine na demo računu. Vježbajte najmanje 20 trgovina slijedeći svoja pravila kako biste izgradili dosljednost.

8.3 Optimizacija Stop-Loss-a

Stop-loss je ključni alat za upravljanje rizikom koji automatski zatvara trgovinu na unaprijed određenoj cijeni kako bi se ograničili gubici. Optimizacija postavljanja stop-loss-a balansira kontrolu rizika s davanjem trgovinama dovoljno prostora za disanje, izbjegavajući prerane izlaze zbog tržišnog šuma.

Principi postavljanja Stop-Loss-a

Ključne razine: Postavite stop-loss izvan značajnih razina podrške (za kupovine) ili otpora (za prodaje) kako biste zaštitili od lažnih proboja. Na primjer: U kupovnoj trgovini postavite stop-loss ispod zone potražnje ili nedavnog swing low-a.

Prilagodba volatilnosti: Koristite Average True Range (ATR) za postavljanje stop-loss-a temeljenog na volatilnosti tržišta. Na primjer: Ako je 14-periodni ATR 20 pipova, postavite stop-loss 1.5–2x ATR (30–40 pipova) od ulaza.

Kontekst trgovine: Širi stop-loss za viši vremenski okvir (npr. dnevni) i uži stop-loss za niže vremenske okvire (npr. 15-minutni).

Izbjegavajte očite razine: Nemojte postavljati stop-loss na okrugle brojeve (npr. 1.2000) ili odmah ispod podrške, jer su to ciljevi za "stop-hunting" od strane velikih igrača.

Strategije Stop-Loss-a

Fiksni Stop-Loss: Postavite dosljednu udaljenost u pipovima (npr. 20 pipova) temeljen na vašoj toleranciji rizika i veličini računa.

Trailing Stop-Loss: Pomaknite stop-loss kako trgovina ide u vašu korist kako biste zaključali profit. Na primjer: Pomaknite stop-loss ispod 20-EMA u uzlaznom trendu.

Vrijeme za Stop-Loss: Izadite iz trgovine ako ne dostigne vaš cilj u određenom vremenskom razdoblju (npr. 2 dana na 4-satnom grafu) kako biste izbjegli produženu izloženost.

Praktičan primjer: Na 4-satnom grafu EUR/USD, ulazite u kupovnu trgovinu na 1.1210 u zoni potražnje. Postavljate stop-loss na 1.1170. Kako cijena raste na 1.1270, pomičete stop-loss na 1.1210 (breakeven), osiguravajući da nema gubitka ako se tržište preokrene.

Savjeti za trgovanje:

Rizikujte najviše 1–2% vašeg računa po trgovini kako biste preživjeli povlačenja (objašnjeno u odjeljku 9).

Testirajte postavke stop-loss-a na demo računu kako biste našli optimalnu ravnotežu između uskih stop-loss-a i izbjegavanja tržišnog šuma.

Koristite suklop (npr. Fibonacci razine, pomični prosjeci) za postavljanje stop-loss-a u zonama niskih vjerojatnosti preokreta.

Praktičan savjet: Dodajte ATR indikator na svoj MetaTrader grafikon i vježbajte postavljanje stop-loss-a temeljenog na 1.5–2x ATR. Testirajte barem 20 trgovina kako biste procijenili kako vaša strategija stop-loss-a djeluje u različitim tržišnim uvjetima.

8.4 Omjeri Rizika i Nagrade

Omjer rizika i nagrade (Risk To Reward Ratio) mjeri potencijalni profit trgovine u odnosu na njezin potencijalni gubitak, pomažući pri odabiru trgovina i ocjeni profitabilnosti. Povoljan RRR osigurava da dobitne trgovine nadmašuju gubitke tijekom vremena, čak i s umjerenom stopom dobitaka.

Razumijevanje Omjera Rizika i Nagrade

Izračun:

$$= (\text{Take-Profit udaljenost} - \text{Ulaz}) / (\text{Ulaz} - \text{Stop-Loss}).$$

Na primjer: Ulaz na 1.1210, stop-loss na 1.1180 (30 pipova), take-profit na 1.1290 (80 pipova). $\text{RRR} = 80 / 30 = 2.67:1$.

Minimalni RRR: Ciljajte najmanje 2:1 (npr. riskirajte 20 pipova da biste zaradili 40 pipova) kako biste osigurali dugoročnu profitabilnost. Viši omjeri (npr. 3:1) su idealni za postavke s visokom vjerojatnošću.

Utjecaj na stopu dobitaka: 2:1 RRR zahtijeva stopu dobitaka od 33% za ravnotežu; 3:1 RRR zahtijeva samo 25% stopu dobitaka.

Primjena Omjera Rizika i Nagrade

Odabir trgovina: Uzimajte samo trgovine s minimalnim 2:1 RRR temeljenim na ključnim razinama (npr. sljedeći otpor za take-profit, podrška za stop-loss).

Djelomični izlazi: Zatvorite dio pozicije na nižem RRR-u (npr. 1:1) kako biste osigurali profit, a ostatak pustite da ide do višeg cilja (npr. 3:1).

Prilagodite za tržišne uvjete: Koristite viši RRR u tržištima s trendom (npr. 3:1 ili 4:1) i niži RRR u tržištima u rasponu (npr. 1.5:1).

Praktičan primjer: Na 1-satnom grafu GBP/USD, ulazite u kupovnu trgovinu na 1.2910, s stop-loss-om na 1.2870 (40 pipova) i take-profit-om na 1.2990 (80 pipova), dajući 2:1 RRR. Zatvorite 50% pozicije na 1.2950 (1:1) i pustite ostatak da dosegne 1.2990, maksimizirajući profit.

Savjeti za trgovanje:

Izračunajte RRR prije ulaska u trgovinu kako biste osigurali da zadovoljava kriterije vaše strategije.

Izbjegavajte "forsiranje" trgovina s lošim RRR-ima samo kako biste ostali aktivni; strpljenje je ključno.

Pratite svoj prosječni RRR u trgovačkom dnevniku kako biste procijenili njegov utjecaj na profitabilnost.

Praktičan savjet: Koristite MetaTraderov alat za križanje kako biste izmjerili udaljenosti u pipovima za stop-loss i take-profit prije ulaska u trgovine. Vježbajte postavljanje trgovina s minimalnim 2:1 RRR na demo računu, ciljajući barem 20 trgovina kako biste procijenili dosljednost.

Povrat	Rizik %	Omjer Povrat/Rizik	% uspjeha za nulu
1	50	1:50	98%
1	10	1:10	91%
1	5	1:5	83%
1	3	1:3	75%
1	2	1:2	67%
1	1	1:1	50%
2	1	2:1	33%
3	1	3:1	25%
5	1	5:1	17%
10	1	10:1	9%
50	1	50:1	2%

Tablica prikazuje odnos između povrata, rizika, omjera povrat/rizik i postotka uspjeha za nulu (break-even) u trgovanju. Tablica ilustrira kako različiti omjeri povrata i rizika utječu na potrebnu stopu uspjeha kako bi trgovac ostvario nulu (bez dobitka ili gubitka). Što je viši omjer povrata u odnosu na rizik, to je niži postotak uspjeha potreban za postizanje nule.

9. Upravljanje Rizikom

Upravljanje rizikom temelji je dugoročnog uspjeha u Forex trgovanju, štiteći vaš kapital od značajnih gubitaka i osiguravajući da ostanete u igri. Ovaj odjeljak pokriva osnovne tehnike upravljanja rizikom, uključujući veličinu pozicije, kontrolu leverage-a, diverzifikaciju i upravljanje povlačenjima, kako biste trgovali s povjerenjem i disciplinom.

9.1 Veličina Pozicije

Veličina pozicije određuje koliko kapitala treba riskirati na jednoj trgovini, balansirajući potencijalnu dobit s rizikom od gubitka. Pravilno određivanje veličine pozicije sprječava prekomjernu izloženost i pomaže vam preživjeti neizbježne gubitničke serije.

Ključni principi

Rizik po trgovini: Rizikujte najviše 1-2% vašeg računa po trgovini. Na primjer: Za račun od \$10,000, riskirajte \$100–\$200 po trgovini.

Izračun pip vrijednosti: Odredite veličinu pozicije na temelju udaljenosti vašeg stop-loss-a i iznosa rizika. Formula: Veličina pozicije (lotovi) = (Rizik računa / (Stop-Loss u pipovima × Pip vrijednost)).

Vrste lotova:

Standardni lot: 100,000 jedinica (\$10/pip za većinu parova).

Mini lot: 10,000 jedinica (\$1/pip).

Micro lot: 1,000 jedinica (\$0.10/pip).

Prilagodba za volatilnost: Koristite manje pozicije u parovima s visokom volatilnošću (npr. GBP/JPY) i veće pozicije u parovima s niskom volatilnošću (npr. EUR/USD).

Što se tiče upravljanja rizikom, u MAMINJOFX-u imamo prilično defenzivan pristup, preporučujemo riskirati maksimalno između 1% i 3% trenutnog računa.

Razlozi za ovo su sljedeći:

- Pretpostavimo da trgovac riskira oko 20% svog računa po poziciji, a taj isti trgovac na kraju izgubi pet uzastopnih pozicija (što je prilično uobičajeno u svijetu valutnog tržišta):

$$-20\% -20\% -20\% -20\% -20\% = -100\%$$

Očito je da što je veći iznos uložen po poziciji, to će rizik od gubitka kapitala rasti eksponencijalno. Sada ćemo vidjeti istu situaciju, ali s maksimalnim rizikom od 3%:

$$-3\% -3\% -3\% -3\% -3\% +6\% +6\% +6\% +6\% = 6\% \text{ dobitka.}$$

Praktičan primjer: Sa \$5,000 računom, riskirate 1% (\$50) po trgovini. Na EUR/USD trgovini s 25-pip stop-loss-om, izračunavate: $\$50 / (25 \text{ pipova} \times \$1/\text{pip za mini lot}) = 0.2 \text{ mini lota (2 micro lota)}$. Ulazite u trgovinu s 0.02 veličinom lota, osiguravajući da vaš rizik ostane na \$50.

Savjeti za trgovanje:

Koristite [kalkulator](#) veličine pozicije (dostupan na većini brokera ili MetaTrader-a) kako biste automatizirali izračune.

Držite se svog postotka rizika bez obzira na povjerenje u trgovinu kako biste održali dosljednost.

Smanjite veličinu pozicija tijekom gubitničkih serija kako biste zaštitili svoj račun.

Praktičan savjet: Vježbajte određivanje veličine pozicije na demo računu s fiksnim rizikom od 1% po trgovini. Izvršite 20 trgovina, izračunavajući veličinu lotova na temelju udaljenosti stop-loss-a, kako biste izgradili disciplinu i upoznali se s izračunima pip vrijednosti.

Forex par	1 Pip	Vrijednost ugovora po 1 pip-u	Vrijednost 1 pip-a po lot-u
EUR / USD	0.0001	100 000 EUR	10 USD
GBP / USD	0.0001	100 000 GBP	10 USD
USD / JPY	0.01	100 000 USD	1000 JPY
USD / CAD	0.0001	100 000 USD	10 CAD
USD / CHF	0.0001	100 000 USD	10 CHF
AUD / USD	0.0001	100 000 AUD	10 USD
NZD / USD	0.001	100 000 NZD	10 USD

Tablica prikazuje informacije o različitim Forex parovima i njihovim vrijednostima pip-a. Za svaki par su navedeni iznos pip- a, vrijednost ugovora za 1 lot, te vrijednost 1 pip-a po lotu. Ovi podaci pomažu traderima u izračunavanju rizika i potencijalnih dobitaka ili gubitaka u trgovini.

9.2 Leverage i Upravljanje Marginom

Leverage vam omogućava kontrolu nad većim pozicijama s manjim kapitalom, čime se pojačavaju i profiti i gubici. Margin je kolateral potreban za otvaranje leveraged pozicija. Efektivno upravljanje leverage-om i marginom sprječava propadanje računa i margin call-ove.

Razumijevanje Leverage-a i Margin-a

Leverage: Izražava se kao omjer (npr. 1:30, 1:100). Na primjer: S leverage-om 1:100, \$1,000 kontrolira poziciju od \$100,000.

Margin: Postotak veličine pozicije koji je potreban kao kolateral. Na primjer: Za poziciju od \$100,000 s leverage-om 1:100, margin iznosi \$1,000 (1%).

Margin Call: Kada vaša ekvivalentna vrijednost pada ispod potrebnog margina, broker može zatvoriti vaše pozicije kako bi spriječio daljnje gubitke.

Free Margin: Dostupni kapital za otvaranje novih pozicija ($\text{Equity} - \text{Used Margin}$).

Upravljanje Leverage-om i Margin-om

Koristite nizak leverage: Držite se 1:10–1:30 za početnike kako biste minimizirali rizik. Visok leverage (npr. 1:500) povećava šanse za velike gubitke.

Pratite Margin Level: Održavajte svoj margin level ($\text{Equity} / \text{Used Margin} \times 100$) iznad 100% kako biste izbjegli margin call-ove. Ciljajte na 200% ili više za sigurnost.

Ograničite otvorene pozicije: Izbjegavajte otvaranje više velikih pozicija koje troše vaš free margin, smanjujući vašu zaštitu od nepovoljnih pomaka.

Računajte sa swapovima: Naknade za noćne pozicije (swaps) mogu smanjiti marginu na dugoročnim pozicijama, pa ih uključite u svoje izračune rizika.

Praktičan primjer: Sa \$2,000 računom i leverage -om 1:30, otvarate 0.1 lot EUR/USD poziciju (10,000 jedinica, \$1/pip), koja zahtijeva marginu od \$333 ($1/30$ od \$10,000). Vaš margin level je 600% ($\$2,000 / \333×100), što daje sigurnosnu zaštitu. Rizikujete 1% (\$20) s 20-pip stop-loss-om, osiguravajući discipliniranu upotrebu leverage-a.

Savjeti za trgovanje:

Provjerite ograničenja leverage-a i margin zahtjeve vašeg brokera prije trgovanja.

Koristite demo račun za testiranje različitih razina leverage-a i njihov utjecaj na marginu i rizik.

Redovito pratite margin level vašeg računa na MetaTraderu kako biste izbjegli neočekivane margin call-ove.

Praktičan savjet: Otvorite demo račun s \$2,000 i leverage-om 1:30. Vježbajte otvaranje trgovina s 1% rizika, osiguravajući da vaš margin level ostane iznad 200%. Pratite 10 trgovina kako biste razumjeli kako leverage utječe na vaš račun.

9.3 Diverzifikacija

Diverzifikacija smanjuje rizik raspodjelom vašeg kapitala na više valutnih parova, strategija ili vremenskih okvira, smanjujući utjecaj gubitaka od pojedine trgovine ili tržišnih uvjeta.

Strategije Diverzifikacije

Valutni parovi: Trgujte parovima s niskom korelacijom (npr. EUR/USD i USD/JPY) kako biste izbjegli istovremene gubitke od koreliranih pomaka. Na primjer: EUR/USD i GBP/USD često se kreću zajedno, pa diverzificirajte s AUD/USD ili USD/CAD.

Vremenski okviri: Kombinirajte kratkoročne (npr. 1-satne) i dugoročne (npr. dnevne) trgovine kako biste balansirali brze profite s stabilnim trendovima.

Strategije: Koristite više strategija (npr. trend-following, range trading) kako biste se prilagodili različitim tržišnim uvjetima.

Distribucija rizika: Podijelite svoj rizik na trgovine. Na primjer: Umjesto da riskirate 2% na jednu trgovinu, podijelite to u dvije trgovine od 1% na različitim parovima.

Praktičan primjer: Sa \$10,000 računom, alocirate 1% rizika (\$100) na dvije trgovine: 0.1 lot kupovina na EUR/USD (25-pip stop-loss, trend-following) i 0.08 lot prodaja na USD/CAD (30-pip stop-loss, range trading). Parovi imaju nisku korelaciju, a gubitke u jednoj trgovini nadoknađuju potencijalne dobitke u drugoj.

Savjeti za trgovanje:

Ograničite diverzifikaciju na 2-3 para ili strategije kako biste izbjegli prekomplikiranje trgovanja.

Analizirajte korelacije pomoću alata poput MetaTrader-ove korelacijske matrice ili online kalkulatora.

Izbjegavajte prekomjernu diverzifikaciju, koja može smanjiti fokus i povećati troškove transakcija (spreadovi, swapovi).

Praktičan savjet: Na demo računu, vježbajte trgovanje s dva neovisna para (npr. EUR/USD i USD/JPY) s 1% rizika za svaki. Izvršite 10 trgovina po paru, prateći performanse kako biste procijenili prednosti diverzifikacije.

9.4 Upravljanje Povlačenjima

Povlačenje je pad vašeg računa s vrhunca, obično izražen kao postotak. Povlačenja su neizbježna u trgovanju, ali učinkovito upravljanje njima osigurava da se možete oporaviti i nastaviti trgovati. Ovaj odjeljak pokriva strategije za upravljanje povlačenjima i održavanje dugoročne profitabilnosti.

Vrste Povlačenja

Apsolutno povlačenje: Razlika između početnog salda i najnižeg trenutka, izražena kao postotak. Na primjer: Ako račun od \$10,000 padne na \$9,000, to je apsolutno povlačenje od 10%.

Maksimalno povlačenje: Najveći pad od vrha do dna tijekom razdoblja. Na primjer: Ako račun od \$10,000 vrh dosegne \$12,000, a zatim padne na \$10,500, to je maksimalno povlačenje od 12.5%.

Relativno povlačenje: Maksimalno povlačenje u odnosu na trenutni saldo, izraženo kao postotak.

Strategije za Upravljanje Povlačenjima

Prihvatite gubitke: Prepoznajte da su povlačenja dio trgovanja. Povlačenje od 10-20% je normalno za većinu strategija, ali nastojte održati maksimalna povlačenja ispod 25%.

Smanjite rizik: Tijekom gubitničke serije (npr. 3–5 uzastopnih gubitaka), smanjite veličinu pozicija (npr. s 1% na 0.5% rizika po trgovini) kako biste ograničili daljnje gubitke.

Pauza u trgovanju: Uzmi pauzu nakon značajnog povlačenja (npr. 10% ili više) kako biste ponovno procijenili svoju strategiju, pregledali svoj dnevnik trgovanja i povratili samopouzdanje.

Backtestiranje i poboljšanja: Analizirajte gubitničke trgovine kako biste prepoznali obrasce (npr. pretrgovanje, loši postavci). Backtestirajte svoju strategiju na povijesnim podacima kako biste osigurali njezinu prednost.

Održavanje discipline: Držite se svojih pravila upravljanja rizikom (npr. 1-2% rizika po trgovini, 2:1 RRR) kako biste izbjegli impulsivno trgovanje iz osвете.

Praktičan primjer: Vaš račun od \$5,000 doživi 15% povlačenje (\$750) nakon niza gubitaka. Smanjujete rizik na 0.5% po trgovini (\$25) i pregledavate svoj dnevnik, prepoznajući da su ulazi bili tijekom vijesti s visokom volatilnošću. Pausirate trgovanje na tjedan dana, poboljšavate strategiju kako biste izbjegli vijesti, a zatim nastavite s manjim pozicijama, oporavljajući povlačenje u dva mjeseca.

Savjeti za trgovanje:

Postavite limit za povlačenje (npr. 20%) na kojem ćete prestati trgovati i ponovno procijeniti svoj pristup.

Pratite povlačenja u svom dnevniku trgovanja kako biste pratili performanse strategije i emocionalnu otpornost.

Koristite demo račun za testiranje prilagodbi strategije prije nego što ih primijenite na stvarnom računu.

Praktičan savjet: Simulirajte 10% povlačenje na demo računu namjerno uzimajući gubitničke trgovine unutar vaših rizik parametara. Vježbajte smanjenje veličine pozicija i pauziranje trgovanja kako biste izgradili otpornost za stvarna povlačenja.

10. Psihologija Trgovanja

Psihologija trgovanja je umjetnost upravljanja emocijama i održavanja discipline za dosljedno izvršenje vaše strategije. Čak i najbolji plan trgovanja može propasti bez psihološke kontrole. Ovaj odjeljak istražuje emocionalnu disciplinu, uobičajene zamke i tehnike za razvoj mentaliteta otpornog trgovca.

10.1 Emocionalna Disciplina

Emocionalna disciplina uključuje kontroliranje straha, pohlepe i nestrpljenja kako biste donosili racionalne odluke u trgovanju. Disciplinirani trgovac slijedi svoj plan bez obzira na uvjete na tržištu ili emocionalne okidače.

Ključni aspekti emocionalne discipline:

Držite se plana: Slijedite svoja pravila ulaska, izlaska i upravljanja rizikom bez odstupanja, čak i nakon dobitaka ili gubitaka.

Upravljanje očekivanjima: Prihvatite da su gubici dio trgovanja i fokusirajte se na dugoročnu profitabilnost umjesto kratkoročnih dobitaka.

Kontrola pohlepe: Izbjegavajte pretrgovanje ili povećavanje veličine pozicija nakon serije dobitaka, što može dovesti do nepromišljenog riskiranja.

Prevladavanje straha: Ne oklijevajte ući u valjane postavke ili rano rezati gubitke zbog straha od neuspjeha.

Ostanite mirni pod pritiskom: Održavajte smirenost tijekom volatilnih tržišta ili povlačenja kako biste izbjegli impulzivne odluke.

Tehnike za emocionalnu disciplinu:

Pretrgovinski ritual: Razvijte kontrolnu listu koju ćete pregledati prije svake trgovine (npr. smjer trenda, RRR, postotak rizika) kako biste osigurali objektivnost.

Meditacija i mindfulness: Vježbajte 5-10 minuta mindfulness-a dnevno kako biste poboljšali fokus i smanjili emocionalnu reaktivnost.

Dnevnik trgovanja: Započnite zapisivanje svojih emocija uz detalje trgovine kako biste prepoznali obrasce (npr. pretrgovanje nakon gubitaka).

Postavljanje granica: Ograničite svoje vrijeme trgovanja (npr. 2–3 sata dnevno) kako biste izbjegli umor i emocionalno sagorijevanje.

Praktičan primjer: Nakon gubitka od \$200 na USD/JPY trgovini, osjetite potrebu za udvostručavanjem veličine pozicije kako biste brzo povratili gubitak. Umjesto toga, slijedite svoju pretrgovinsku kontrolnu listu, držite se 1% rizika (\$50) na sljedećoj trgovini i zapisujte svoje emocije, primjećujući nagon za trgovanjem iz osvete. Ova disciplina sprječava daljnje gubitke i drži vas na pravom putu.

Savjeti za trgovanje:

Trgovanje tretirajte kao posao, a ne kao kockanje, fokusirajući se na proces umjesto na rezultate.

Uzmi pauze nakon emocionalnih trgovina (dobici ili gubici) kako biste resetirali svoj mentalni sklop.

Okružite se zajednicom trgovaca (npr. forumima, mentorima) za podršku i odgovornost.

Praktičan savjet: Za jedan mjesec održavajte dnevnik trgovanja na demo računu, bilježeći svoje emocije prije i nakon svake trgovine. Vježbajte korištenje pretrgovinske kontrolne liste za 20 trgovina kako biste izgradili disciplinu i smanjili emocionalnu interferenciju.

Slika 30: Dijagram toka koji ilustrira pretrgovinsku rutinu (provjeriti trend, potvrditi postavku, izračunati rizik, izvršiti) s oznakama za tehnike emocionalne discipline. Uključite mali candlestick grafikon s discipliniranim ulazom u trgovinu. Koristite bijelu pozadinu s plavim linijama dijagrama, zelenim tekstom za radnje i crvenim oznakama za emocije. (Postavite nakon ovog odjeljka)

10.2 Razvijanje Trgovčevog Mentaliteta

Trgovčev mentalitet je kombinacija discipline, otpornosti i prilagodljivosti koja vam omogućuje da s povjerenjem navigirate kroz usponima i padovima Forex trgovanja. Razvijanje ovog mentaliteta zahtijeva vrijeme i namjeran napor, ali ključ je za dugoročni uspjeh.

Karakteristike Trgovčevog Mentaliteta

Orijentiran na proces: Fokusirajte se na dosljedno izvršavanje svog plana trgovanja, a ne na rezultate pojedinih trgovina.

Otpornost: Oporavite se od gubitaka ili povlačenja bez gubitka povjerenja u svoju strategiju.

Prilagodljivost: Prilagodite se promjenjivim tržišnim uvjetima (npr. trendovsko vs. raspon tržište) dok ostajete vjerni svojim osnovnim principima.

Strpljenje: Čekajte visoko-probabilne postavke i izbjegavajte forsiranje trgovina zbog dosade ili nestrpljenja.

Samosvijest: Prepoznajte svoje emocionalne okidače (npr. pohlepu, strah) i implementirajte strategije za upravljanje njima.

Strategije za Razvijanje Trgovčevog Mentaliteta

Postavite realna ciljeva: Ciljajte na dosljedan, skroman povrat (npr. 3–5% mjesečno) umjesto da jurite nerealne profite. Ovo smanjuje pritisak i gradi samopouzdanje.

Vizualizirajte uspjeh: Posvetite 5 minuta dnevno vizualizirajući sebe kako slijedite svoj plan trgovanja, upravljate emocijama i ostvarujete svoje ciljeve.

Učite iz grešaka: Tretirajte gubitke kao prilike za učenje. Pregledajte gubitničke trgovine u svom dnevniku kako biste prepoznali poboljšanja bez samokritike.

Izgradite navike: Uključite dnevne rutine kao što su analiza grafikona, vođenje dnevnika ili meditacija za jačanje discipline i fokusa.

Tražite mentorstvo: Sudjelujte u zajednicama iskusnih trgovaca ili forumima za savjete i perspektive.

Praktičan primjer: Nakon 10% povlačenja, osjećate se obeshrabreno, ali pregledate svoj dnevnik i prepoznajete pretrgovanje kao uzrok. Postavljate cilj da svakodnevno obavite samo dvije visoko-probabilne trgovine, prakticirate 10 minuta mindfulness-a kako biste ostali smireni i pridružujete se forumu za podršku. Tijekom sljedećeg mjeseca vaša disciplina se poboljšava, a oporavite 5% svog računa.

Savjeti za trgovanje:

Počnite s malim demo ili mikro računom kako biste izgradili povjerenje bez emocionalnog pritiska.

Proslavite male pobjede (npr. pridržavanje plana tjedan dana) kako biste ojačali pozitivne navike.

Redovito preispitujte svoj mentalni sklop postavljanjem pitanja: “Trgujem li prema svom planu ili emocijama?”

Praktičan savjet: Dva tjedna prakticirajte dnevnu 5-minutnu vizualizaciju na demo računu, zamišljajući sebe kako mirno izvršavate trgovine i držite se svog plana. Započnite praćenje kako to utječe na vašu disciplinu nakon 10 trgovina.

11. Dnevnik Trgovanja i Praćenje Performansi

Dnevnik trgovanja je moćan alat za poboljšanje vaših vještina, prepoznavanje snaga i slabosti te održavanje odgovornosti. Sistematskim bilježenjem i analiziranjem vaših trgovina, možete poboljšati svoju strategiju i postići dosljedne rezultate. Ovaj odjeljak objašnjava zašto je dnevnik ključan, što treba bilježiti i kako analizirati performanse.

11.1 Zašto Voditi Dnevnik Trgovanja

Dnevnik trgovanja pruža detaljan zapis vaših odluka, rezultata i emocija u vezi s trgovanjem, služeći kao mapa za rast. To je razlika između trgovanja slijepo i trgovanja s ciljem.

Prednosti Dnevnika Trgovanja

Prepoznavanje obrazaca: Prepoznajte ponavljajuće pogreške (npr. pretrgovanje, ignoriranje stop-lossova) ili uspješne postavke (npr. povlačenja do 50-EMA).

Poboljšava disciplinu: Bilježenje trgovina ojačava pridržavanje vašeg plana, smanjujući impulsivne odluke.

Praćenje napretka: Mjeri metrike performansi (npr. win rate, risk/reward ratio) kako biste procijenili učinkovitost strategije.

Upravljanje emocijama: Bilježenje emocija pomaže u prepoznavanju okidača (npr. FOMO, trgovanje iz osвете) i razvoju protumjera.

Izgradnja samopouzdanja: Pregledavanje uspješnih trgovina ojačava ono što funkcionira, podižući vjeru u vašu strategiju.

Praktičan primjer: Nakon mjeseca neurednih rezultata, pregledate svoj dnevnik i primijetite da 80% vaših gubitaka dolazi iz trgovina uzetih tijekom vijesti s velikim utjecajem. Prilagođavate svoju strategiju kako biste izbjegli trgovanje tijekom vijesti, a vaš win rate se poboljšava za 15% tijekom sljedećeg mjeseca.

Savjeti za trgovanje:

Posvetite se vođenju dnevnika za svaku trgovinu, čak i male, kako biste izgradili sveobuhvatan skup podataka.

Koristite digitalni alat (npr. Excel, Notion, Edgewonk) ili fizički bilježnicu za dosljednost.

Redovito pregledavajte svoj dnevnik svaki tjedan kako biste prepoznali trendove i napravili postupna poboljšanja.

Praktičan savjet: Započnite dnevnik trgovanja na demo računu i zabilježite 20 trgovina, napominjući barem ulaz, izlaz i razlog za svaku trgovinu. Pregledajte nakon mjesec dana kako biste prepoznali jednu snagu i jednu slabost u vašem trgovanju.

Pair	5min	15min	1h	Outcome	
CHF/JPY	https://www.tradingview.com/x/SrXOJEH3/	https://www.tradingview.com/x/0IGPRZti/	https://www.tradingview.com/x/Y3CsG0mS/	3,00	
GBP/AUD	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/qaHA69gn/	https://www.tradingview.com/x/tWF5hm1u/	0,00	
CHF/JPY	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	-1,00	
EUR/AUD	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	-1,00	
EUR/USD	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	0,00	
GBP/AUD	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	2,00	
USD/CAD	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	1,00	
AUD/CAD	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	3,00	
EUR/USD	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	https://www.tradingview.com/x/hyZDVE6l/	0,00	
					Weekly total
					7

Slika 36. Slika prikazuje dnevnik evidencija trgovanja na tjednoj bazi. Pomoću održavanja risk to reward ratio-a na kraju tjedna završili smo s pozitivnih 7% računa

11.2 Što Zapisivati

Dobro strukturirani trgovinski dnevnik bilježi i kvantitativne i kvalitativne podatke kako bi pružio potpunu sliku vaših trgovinskih performansi. Cilj je zabilježiti dovoljno detalja kako biste kasnije mogli analizirati trgovine, a da vas to ne preplavi.

Osnovni Elementi za Zapisivanje

Detalji Trgovine:

Datum i vrijeme: Kada je trgovina otvorena i zatvorena.

Valutni par: Na primjer, EUR/USD, GBP/JPY.

Veličina pozicije: Lot veličina (npr. 0.02 lota).

Ulaz/Izlaz Cijene: Točne cijene za ulaz i izlaz.

Stop-Loss/Take-Profit: Razine i udaljenost u pipsima.

Risk/Reward Ratio: Na primjer, 2:1.

Ishod: Profit/gubitak u pipsima i dolarima (ili računskoj valuti).

Racionalnost Trgovine:

Postavka: Zašto ste ušli (npr. bullish engulfing na demand zoni, RSI preprodan).

Vremenski okvir: Na primjer, 4-satni, 1-satni.

Tržišni kontekst: Smjer trenda, ključne razine ili vijesti.

Emocionalno Stanje:

Pre-Trgovina: Kako ste se osjećali prije ulaska (npr. samouvjeren, nesiguran).

Post-Trgovina: Emocije nakon ishoda (npr. frustriran, zadovoljan).

Screenshotovi:

Grafikon: Slike grafikona postavke, ulaza i izlaza kako biste kasnije mogli vizualno pregledati kretanje cijene.

Bilješke:

Opservacije ili Lekcije: Na primjer, "Ušao sam prekasno zbog FOMO", "Stop-loss preblizu", "Previše emocija ušlo u trgovinu".

Praktičan Primjer

Zabilježili ste EUR/USD kupovinu u svom dnevniku:

Datum: 2025-05-08

Par: EUR/USD

Ulaz: 1.1210

Izlaz: 1.1250

Stop-Loss: 1.1180 (30 pips)

Take-Profit: 1.1250 (40 pips)

RRR: 1.33:1

Ishod: +\$8

Postavka: Bullish pin bar na 50-EMA

Emocije: Samouvjeren pre-trgovina, olakšanje post-trgovina

Bilješke: "RRR previše nisko, sljedeći put ciljati na 2:1"

Screenshot: Prikaz pin bara i 50-EMA konfluencije.

Savjeti za Trgovanje

Držite unose kratke, ali dovoljno detaljne da ih kasnije možete analizirati (npr. 2–3 rečenice po trgovini).

Uključite obje pobjedničke i gubitničke trgovine kako biste izbjegli pristranost u analizi.

Koristite dosljedan format (npr. predložak tablice) kako biste olakšali vođenje dnevnika.

Praktičan savjet: Kreirajte predložak trgovinskog dnevnika u Excelu ili Google Sheets s kolonama za detalje trgovine, racionalnost, emocije i bilješke. Zabilježite 10 trgovina na demo računu, uključujući snimku grafikona za svaku, i pregledajte rezultate nakon dva tjedna.

11.3 Analiziranje dnevnika trgovanja

Analiziranje performansi iz vašeg dnevnika trgovanja omogućuje vam procjenu učinkovitosti vaše strategije, prepoznavanje područja za poboljšanje i postavljanje realnih ciljeva. Praćenjem ključnih metrika, možete donijeti odluke temeljene na podacima kako biste optimizirali svoje trgovanje.

Ključne Metrike Performansi

Win Rate (Stopa pobjede): Postotak pobjedničkih trgovina. Primjer: 15 pobjeda od 30 trgovina = 50% stopa pobjede.

Prosječan Risk/Reward Ratio (RRR): Prosječan omjer dobiti i gubitka kroz trgovine. Primjer: Prosječan RRR od 2:1 znači da su pobjede dvostruko veće od gubitaka.

Profit Factor: Ukupni profiti podijeljeni s ukupnim gubicima. Primjer: \$2,000 u profitima i \$1,000 u gubicima = 2.0 profitni faktor (vrijednost iznad 1.5 je poželjna).

Expectancy: Prosječni ishod po trgovini, izračunava se kao $[(\text{Win Rate} \times \text{Prosječan dobitak}) - (\text{Loss Rate} \times \text{Prosječan gubitak})]$. Primjer: 50% win rate, \$100 prosječan dobitak, \$50 prosječan gubitak = $(0.5 \times \$100) - (0.5 \times \$50) = \$25$ očekivani ishod po trgovini.

Maximum Drawdown (Maksimalno povlačenje): Najveći pad s vrha na dno u vašem računu (vidi odjeljak 9.4). Cilj je zadržati ga ispod 20–25%.

Sharpe Ratio: Povrat na rizik, izračunava se kao $(\text{Prosječni povrat} - \text{Rizik-free stopa}) / \text{Standardna devijacija povrata}$. Sharpe Ratio iznad 1 označava dobru strategiju.

Kako analizirati metrike

Tjedni/Mjesečni pregledi: Sažmite metrike svakog tjedna ili mjeseca kako biste pratili napredak. Primjer: „Ovaj mjesec, moja stopa pobjede bila je 45%, ali moj RRR od 2.5:1 održao me profitabilnim.”

Prepoznavanje slabosti: Niska stopa pobjede (<40%) može ukazivati na loše postavke; nizak RRR (<1.5:1) sugerira suboptimalan odabir trgovina.

Upoređivanje vremenskih okvira/strategija: Analizirajte metrike na različitim vremenskim okvirima (npr. 1 sat vs. dnevni) ili strategijama (npr. trend-following vs. range trading) kako biste pronašli svoju prednost.

Postavljanje ciljeva: Na temelju metrika, postavite specifične ciljeve poboljšanja (npr. povećanje stope pobjede na 50% poboljšanjem ulaza, održavanje RRR iznad 2:1).

Praktičan primjer: Vaš dnevnik pokazuje 50 trgovina tijekom mjeseca: 25 pobjeda, 25 gubitaka, prosječan RRR od 2:1, profitni faktor 1.8 i maksimalno povlačenje od 10%. Očekivanje je \$20 po trgovini. Primjećujete da se gubici klasteriraju oko vijesti, pa odlučujete izbjegavati trgovanje tijekom vijesti s velikim utjecajem, ciljajući povećanje stope pobjede na 55%.

Savjeti za trgovanje

Koristite softver (npr. Excel, Myfxbook, Edgewonk) za automatizirano izračunavanje metrika i vizualizaciju trendova.

Fokusirajte se na očekivanje i profitni faktor više nego na stopu pobjede, jer niska stopa pobjede s visokim RRR-om može biti profitabilna.

Ponovno procijenite metrike nakon svake 20–30 trgovine kako biste osigurali statističku značajnost.

Praktičan savjet: Na demo računu, pratite 20 trgovina u dnevniku i izračunajte stopu pobjede, RRR, profitni faktor i očekivanje. Kreirajte jednostavnu Excel tablicu za vizualizaciju svoje izvedbe i prepoznajte jednu metriku koju biste željeli poboljšati (npr. povećanje RRR).

12. Case Studies and Real-World Examples

Studije slučaja dovode teoriju u stvarni svijet pokazujući kako primijeniti tehničku analizu, strategiju i upravljanje rizikom u stvarnim trgovinskim scenarijima. Ovaj odjeljak predstavlja detaljne primjere različitih tipova trgovina, naglašavajući postavke, odluke i ishode kako biste naučili iz praktičnih primjena.

12.1 Trend-Following Trade Example

Trend-following trgovine koriste dugoročne cijene koje se kreću u jednom smjeru, koristeći tehničke alate za ulazak tijekom povlačenja ili proboja. Ova studija slučaja ilustrira bikovsku trend-following trgovinu.

Scenario

Par: GBP/USD

Vremenski okvir: Dnevni (trend), 4-satni (ulaz)

Tržišni kontekst: GBP/USD je u dnevnom uzlaznom trendu, cijena je iznad 50-EMA i bilježi veće visoke/niske. Dolazi do povlačenja na ključnu razinu.

Postavka:

Dnevni grafikon: Cijena se povlači na demand zonu na 1.3900, što se poklapa s 38.2% Fibonacci retracementom i 50-EMA.

4-satni grafikon: Formira se bullish engulfing svijeća na 1.3900, s RSI iznad 50 i MACD bullish crossoverom.

Plan trgovine:

Ulaz: Kupiti na 1.3910 (nakon potvrde bullish engulfing).

Stop-Loss: 1.3860 (ispod demand zone i swing low, 50 pips).

Take-Profit: 1.4050 (sljedeća otpornost, 140 pips).

RRR: 2.8:1.

Rizik: 1% od \$10,000 računa = \$100 (0.2 mini lot).

Izvršenje:

Ušao sam u kupovinu na 1.3910 2025-05-01.

Cijena je porasla na 1.3980, premješten stop-loss na 1.3910 (breakeven).

Dosegnut take-profit na 1.4050 2025-05-04, zarativši \$280 (2.8% povrat na račun).

Lekcije:

Multi-timeframe analiza (dnevni za trend, 4-satni za ulaz) poboljšala je tajming.

Konfluencija (demand zona, Fibonacci, 50-EMA, candlestick) povećala je vjerojatnost.

Trailing stop osigurao je profit tijekom rasta.

Savjeti za trgovanje:

Uvijek potvrditi smjer trenda na višem vremenskom okviru prije nego uđete na nižem vremenskom okviru.

Koristite više alata (npr. Fibonacci, EMA, RSI) za konfluenciju u trend-following trgovinama.

Budite strpljivi za povlačenja na ključnim razinama kako biste maksimizirali RRR.

Praktičan savjet: Na demo računu, identificirajte par u trendu (npr. iznad 50-EMA na dnevnom) i vježbajte 10 trend-following trgovina, ulazeći na povlačenju na ključnim razinama s RRR od 2:1. Zabilježite rezultate.

12.2 Primjer trgovanja unutar raspona

Trgovanje unutar raspona profitira od oscilacija cijene između razine podrške i otpora u bočnom tržištu. Ovaj studij slučaja prikazuje postavke za trgovanje unutar raspona.

Scenarij

Par: USD/CHF

Vrijeme: 4-satni (trend), 1-satni (ulaz)

Tržišni kontekst: USD/CHF je u bočnom kretanju između 0.9100 (podrška) i 0.9200 (otpor) već dva tjedna, potvrđeno ravnom 50-EMA i RSI oko 50.

Postavke:

4-satni grafikon: Cijena dolazi do podrške na 0.9100, formirajući dvostruki dno s dugim donjim sjenama.

1-satni grafikon: Na 0.9100 formira se bikovski pin bar, uz Stochastic koji prelazi iznad 20 (preprodano).

Plan trgovine:

Ulaz: Kupiti na 0.9110 (nakon potvrde pin bara).

Stop-Loss: 0.9070 (ispod podrške, 40 pipova).

Take-Profit: 0.9190 (blizu otpora, 80 pipova).

RRR: 2:1.

Rizik: 1% od računa od \$5,000 = \$50 (0.125 mini lota).

Izvršenje:

Ulaz na 0.9110 2025-05-06.

Cijena je dosegla 0.9160, zatvoreno 50% pozicije na 1:1 RRR (\$25 profit).

Dosegnut take-profit na 0.9190 2025-05-07, zarada od \$50 (1% dobitak na računu).

Lekcije:

Trgovanje unutar raspona zahtijeva strpljenje za čekanje cijene da dosegne podršku/otpor.

Djelomična izlazna točka na 1:1 RRR osigurala je profit dok je omogućila daljnji uspon.

Stochastic i potvrda svijeća poboljšali su tajming ulaza.

Savjeti za trgovanje:

Potvrdite uvjete trgovanja unutar raspona ravnim EMA ili oscilirajućim RSI prije trgovanja.

Izbjegavajte trgovanje unutar raspona tijekom vijesti visokog utjecaja, jer one mogu uzrokovati breakout.

Koristite oscilatore (npr. Stochastic, RSI) za precizne ulaze u rasponima.

Praktični savjet: Na demo računu pronađite par u bočnom kretanju (npr. ravna 50-EMA na 4-satnom grafiku) i prakticirajte 10 trgovina unutar raspona, kupujući na podršci i prodajući na otporu s 2:1 RRR. Zabilježite rezultate.

12.3 Primjer Breakout trgovine

Breakout trgovine imaju cilj kapitalizirati na snažnim pomacima cijene kada cijena probije ključnu razinu, poput podrške, otpora ili uzorka na grafikonu. Ovaj studij slučaja prikazuje postavke za breakout trgovinu, naglašavajući važnost potvrde i upravljanja rizikom.

Scenarij

Par: AUD/USD

Vrijeme: Dnevni (trend), 1-satni (ulaz)

Tržišni kontekst: AUD/USD je bio u konsolidaciji unutar simetričnog trokuta na dnevnom grafikonu tijekom tri tjedna, s otporom na 0.7350 i podrškom na 0.7250. Breakout iznad otpora se očekuje zbog snažnog izvještaja o australskoj ekonomiji.

Postavke:

Dnevni grafikon: Cijena probija 0.7350 s snažnom bikovskom svijećom, uz porast volumena i MACD bikovski crossover.

1-satni grafikon: Dolazi do retesta 0.7350 (sada podrška), formira se bikovski pin bar s RSI iznad 50.

Plan trgovine:

Ulaz: Kupiti na 0.7360 (nakon potvrde pin bara na retestu).

Stop-Loss: 0.7320 (ispod retestirane podrške, 40 pipova).

Take-Profit: 0.7440 (izmjerena visina trokuta, 80 pipova).

RRR: 2:1.

Rizik: 1% od \$5,000 računa = \$50 (0.125 mini lota).

Izvršenje:

Ulaz na 0.7360 2025-05-10.

Cijena je porasla na 0.7400, stop-loss pomaknut na 0.7360 (breakeven).

Dosegnut take-profit na 0.7440 2025-05-12, zarada od \$100 (2% dobitak na računu).

Lekcije:

Čekanje retesta nakon breakout-a smanjilo je rizik od lažnog pokreta.

Potvrda volumena i MACD povećala je pouzdanost breakout-a.

Izmjerena visina trokuta pružila je točan cilj za take-profit.

Savjeti za trgovanje:

Potvrdite breakout s porastom volumena, snažnim svijećama ili indikatorima poput MACD kako biste filtrirali lažne breakoute.

Budite strpljivi za retest probijene razine, jer često nudi ulaznu točku s većom vjerojatnošću.

Upotrijebite mjerenja uzoraka grafikona (npr. visina trokuta) za postavljanje realnih ciljeva za take-profit.

Praktični savjet: Na demo računu, identificirajte uzorak konsolidacije (npr. trokut, pravokutnik) na dnevnom grafikonu i prakticirajte 10 breakout trgovina, ulazeći na reteste s 2:1 RRR. Zabilježite rezultate kako biste poboljšali svoj tajming.

13. Advanced Trading Strategies

Napredne trgovačke strategije kombiniraju tehničku analizu, upravljanje rizikom i razumijevanje tržišta kako bi iskoristile specifične uvjete na tržištu. Ovaj odjeljak predstavlja strategije za skalpiranje, swing trading i trgovanje vijestima, pružajući okvire za različite stilove trgovanja i vremenske obveze.

13.1 Strategija Scalping

Scalping je stil trgovanja visoke frekvencije koji ima za cilj uhvatiti male pomake cijene (5–15 pipova) više puta dnevno, koristeći kratke vremenske okvire (1 minuta do 15 minuta). To zahtijeva intenzivnu koncentraciju, brzu provedbu i strogu disciplinu.

Okvir strategije za scalping

Vrijeme: 5 minuta ili 15 minuta.

Alati:

Indikatori: 20-EMA, Bollinger Bands, Stochastic Oscillator.

Price Action: Podrška/otpor, uzorci svijeća (npr. pin barovi, engulfing).

Tržišni uvjeti: Trgovanje tijekom visoke likvidnosti (npr. London-New York preklapanje, 8 AM–12 PM GMT) za minimiziranje spreadova i maksimalizaciju volatilnosti.

Pravila ulaza:

Trend: Cijena iznad 20-EMA za kupnju, ispod za prodaju.

Postavka: Cijena se povlači do 20-EMA ili Bollinger Band-a, formira se uzorak svijeće (npr. bullish engulfing za kupnje).

Potvrda: Stochastic prelazi iznad 20 (preprodano) za kupnje ili ispod 80 (prekupljeno) za prodaje.

Pravila izlaza:

Take-Profit: 8–12 pipova ili sljedeća podrška/otpor razina.

Stop-Loss: 5–8 pipova ili iznad/ispod nedavnog vrha/dna.

RRR: Minimalno 1.5:1.

Upravljanje rizikom: Rizikujte 0.5–1% po trgovini zbog visoke frekvencije; ograničite na 3–5 trgovina dnevno kako biste izbjegli prekomjerno trgovanje.

Praktični primjer: Na 5-minutnom EUR/USD grafikonu tijekom Londonske sesije, cijena se povlači do 20-EMA na 1.1210 u uzlaznom trendu. Formira se bullish engulfing svijeća, a Stochastic prelazi iznad 20. Ulazite u kupnju na 1.1212, s stop-lossom na 1.1205 (7 pipova) i

take -profitom na 1.1224 (12 pipova). Trgovina doseže take-profit za 20 minuta, zarađujući \$12 na računu od \$5,000 (0.24% dobitak).

Savjeti za trgovanje:

Odaberite brokera s niskim spreadovima (npr. 0.5–1 pip na EUR/USD) i brzom izvedbom za scalping.

Izbjegavajte scalping tijekom niskovolatilnih sesija (npr. azijska sesija) ili vijesti visokog utjecaja kako biste smanjili slippage.

Pratite demo računu kako biste usavršili brzu donošenje odluka i kontrolu emocija.

Praktični savjet: Na 5-minutnom demo grafikonu prakticirajte 20 scalping trgovina koristeći 20-EMA, Bollinger Bands i Stochastic. Ciljajte na 1.5:1 RRR i zabilježite brzinu i točnost izvršenja.

Slika 37. Slika prikazuje 5-minutni vremenski okvir (TF) za USD/CAD par, gdje je primijenjena scalping strategija. Na grafu je prikazan Fibonacci retracement, koji se koristi za prepoznavanje mogućih razina povratka cijene na 50% razini retracementa, uz usmjerenje prema 100% proširenju koje označava potencijalni cilj. Također je vidljiv 50-EMA (Exponential Moving Average), koji pomaže u identifikaciji smjera trenda, dok cijeli setup ukazuje na mogući nastavak uzlaznog trenda, što je od značaja za scalping strategiju.

13.2 Strategija Swing Tradinga

Swing trading nastoji uhvatiti veće pomake cijena (50–200 pipsa) kroz dane ili tjedne, koristeći viši vremenski okvir (4-satni do dnevni). Pogodan je za trgovce s manje vremena za praćenje tržišta i sklonost za dugoročnijim setupovima.

Okvir Strategije Swing Tradinga

Vremenski okvir: Dnevni (trend), 4-satni (ulaz).

Alati:

Indikatori: 50-EMA, RSI, Fibonacci retracement.

Price Action: Podrška/otpor, obrasci grafikona (npr. double bottom, trokuti).

Tržišni uvjeti: Trgovanje u tržištima u trendu ili rasponu, izbjegavanje choppy konsolidacije osim ako breakout nije na pomolu.

Pravila ulaska

Trend: Cijena iznad 50-EMA za kupovine, ispod za prodaje (dnevni grafikon).

Setup: Cijena se povuče prema ključnoj razini (npr. 50-EMA, 61.8% Fibonacci, demand zona) s obrascem svijeće (npr. bullish pin bar).

Potvrda: RSI iznad 50 za kupovine ili ispod 50 za prodaje.

Pravila izlaska

Take-Profit: Sljedeći veliki otpor/podrška ili Fibonacci ekstenzija (npr. 161.8%).

Stop-Loss: Ispod ključne razine ili 1.5x ATR (npr. 50–80 pipsa).

RRR: Minimalno 2:1.

Upravljanje rizikom: Rizik 1–2% po trgovini; ograničiti na 1–2 otvorene trgovine kako bi se upravljalo izloženosti.

Praktičan primjer

Na dnevnom USD/CAD grafu, cijena je u uzlaznom trendu iznad 50-EMA. Povlačenje prema 1.3500 usklađuje se s demand zonom i 61.8% Fibonacci razinom. Na 4-satnom grafu, formira se bullish pin bar, a RSI je na 55. Ulaziš u kupovinu na 1.3510, s stop-lossom na 1.3450 (60 pipsa) i take-profitom na 1.3670 (160 pipsa). Trgovina je dostigla take-profit za 5 dana, zarađujući \$320 na računu od \$10,000 (3.2% dobit).

Savjeti za trgovanje

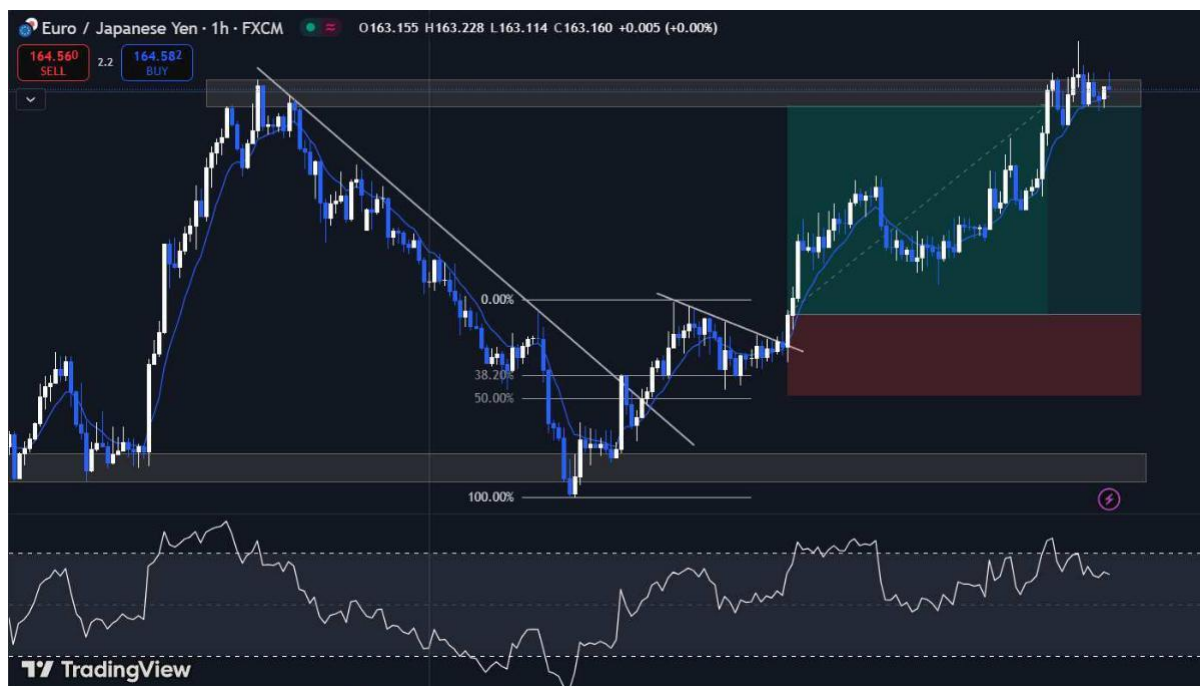
Koristi multi-timeframe analizu kako bi uskladio dnevne trendove s 4-satnim ulazima za veću vjerojatnost.

Budi strpljiv za duboke povratke prema ključnim razinama kako bi maksimizirao RRR.

Uzmi u obzir swap naknade, jer swing trgovine mogu biti držane danima ili tjednima.

Praktičan savjet

Na dnevnom demo grafu, vježbaj 10 swing trgovina, ulazeći na povratke prema ključnim razinama s 2:1 RRR. Koristi 50-EMA, Fibonacci i RSI, te bilježi vrijeme držanja i rezultate.

Slika 38. 1-satni grafikon EUR/JPY koji prikazuje swing strategiju s 160 pip-ova. Na grafu je prikazan povrat prema 50% Fibonacci razini uz bullish pin bar svijeću, u skladu s uzlaznim trendom. Istaknuti su ulaz u trgovinu, stop-loss i take-profit ciljevi, a korišteni su 50-EMA i RSI za potvrdu snage trenda.

13.3 Strategija Trgovanja Vijestima

Trgovanje vijestima uključuje iskorištavanje volatilnosti cijena koja je izazvana visokim ekonomskim događajima, poput odluka o kamatnim stopama, objava Non -Farm Payrolls (NFP) ili GDP izvještaja. Ova strategija zahtijeva pripremu, brzu provedbu i strogo upravljanje rizikom zbog brzih pomaka cijena.

Okvir Strategije Trgovanja Vijestima

Vremenski okvir: 5 minuta do 1 sat (za ulaze i izlaze).

Alati:

Ekonomski kalendar: Za praćenje visokih utjecaja događaja (npr. Forex Factory, Investing.com).

Indikatori: ATR (za volatilnost), razine podrške/otpora.

Price Action: Breakout-ovi, retesti ili preokreti nakon vijesti.

Tržišni uvjeti: Trgovati samo visoko-utjecajnim događajima (označeni crvenom ili visokim prioritetom na ekonomskim kalendarima) tijekom glavnih sesija (npr. London, New York).

Priprema

Provjeri ekonomski kalendar 1-2 dana unaprijed kako bi identificirao događaje.

Analiziraj povijesne reakcije cijena na slične događaje (npr. kako EUR/USD reagira nakon NFP-a).

Pravila ulaza

Post-News Breakout: Ući nakon breakout-a ključne razine (npr. otpora) s jakim svijećom i porastom volumena.

Retest: Čekaj retest prekinute razine s obrascem svijeće (npr. bullish pin bar za kupovinu).

Potvrda: Provjeri da ATR pokazuje povećanu volatilnost i da cijena odgovara ishodu vijesti (npr. snažni podaci SAD-a podržavaju USD kupovine).

Pravila izlaza

Take-Profit: 20-50 pipsa ili sljedeća glavna razina podrške/otpora, budući da su pomaci cijena nakon vijesti često kratkotrajni.

Stop-Loss: 15-25 pipsa ili izvan raspona prije vijesti, prilagođeno za ATR.

RRR: Minimalno 1.5:1, idealno 2:1.

Upravljanje rizikom: Rizik 0.5–1% po trgovini zbog visoke volatilnosti; izbjegavaj više otvorenih pozicija tijekom vijesti.

Praktičan primjer

Dana 2025-05-07, pripremaš se za objavu američkog NFP-a u 8:30 EST. EUR/USD se konsolidira između 1.1200 (podrška) i 1.1240 (otpor). Nakon NFP-a, snažniji od očekivanog podaci izazivaju bearish breakout ispod 1.1200. Na 5-minutnom grafikonu, formira se retest 1.1200 s bearish engulfing candle. Ulaziš u prodaju na 1.1198, s stop-lossom na 1.1223 (25 pipsa) i take-profitom na 1.1168 (30 pipsa). Trgovina dostiže take-profit za 15 minuta, zarađujući \$30 na računu od \$5,000 (0.6% dobit).

Savjeti za trgovanje

Koristi demo račun za vježbanje trgovanja vijestima, jer je izvršenje u stvarnom vremenu brzo i precizno.

Izbjegavaj trgovanje tijekom početnog skoka (prvih 1-2 minute) kako bi se smanjio slippage i širenje spread-a.

Provjeri rezultate vijesti s tehničkim razinama za veće šanse za uspjeh.

14. Trading Plan Template

Trgovački plan je pisani dokument koji razrađuje vašu trgovačku strategiju, upravljanje rizikom i ciljeve, osiguravajući dosljednost i disciplinu. Ovaj odjeljak uključuje komponente trgovačkog plana, uzorak plana i smjernice za prilagodbu prema vašem stilu.

14.1 Komponente Trgovačkog Plana

Trgovački plan je pisani dokument koji opisuje vašu trgovačku strategiju, upravljanje rizikom i ciljeve, osiguravajući dosljednost i disciplinu. Ovaj odjeljak pruža komponente trgovačkog plana, primjer plana i smjernice za prilagodbu prema vašem stilu trgovanja.

Ključne Komponente

Ciljevi Trgovanja:

Kratkoročni: Npr. "Ostvariti 3% mjesečni povrat s 1% rizika po trgovini."

Dugoročni: Npr. "Povećati račun za 30% u godinu dana, održavajući drawdown ispod 20%."

Tržišta i Vremenski Okviri:

Parovi: Npr. EUR/USD, GBP/USD, USD/JPY (fokusirati se na 2–3 para).

Vremenski Okviri: Npr. Dnevni za trend, 4-satni za ulaze.

Trgovačka Strategija:

Pravila ulaza: Npr. "Kupovati na povlačenju prema 50-EMA u uzlaznom trendu, s bullish candlestick-om i RSI iznad 50."

Pravila izlaza: Npr. "Take-profit na sljedećem otporu, stop-loss ispod ključne podrške, minimalni RRR 2:1."

Alati: Npr. 50-EMA, Fibonacci, RSI, candlestick obrasce.

Upravljanje Rizikom:

Rizik po trgovini: Npr. 1% od računa.

Veličina Pozicije: Npr. "Izračunati lotove na temelju stop-loss-a i 1% rizika."

Maksimalna Izloženost: Npr. "Ne više od 3 otvorene trgovine ili 3% ukupnog rizika."

Limit za Drawdown: Npr. "Pauza u trgovanju ako drawdown premaši 15%."

Trgovački Raspored:

Aktivni sati: Npr. "Trgovati tijekom London-New York preklapanja, 8 AM–12 PM GMT."

Dani za izbjegavanje: Npr. "Nema trgovanja na velike praznike ili tijekom FOMC sastanaka."

Praćenje Performansi:

Dnevnik: Npr. "Zabilježiti svaku trgovinu s ulazom/izlazom, razlozima, emocijama i ishodom."

Pregled: Npr. "Tjedna analiza metrika (win rate, RRR, očekivanje)."

Psihološka Pravila:

Disciplina: Npr. "Pridržavati se plana bez odstupanja; pauza nakon 3 uzastopna gubitka."

Upravljanje emocijama: Npr. "Prakticirati mindfulness 5 minuta dnevno za smanjenje stresa."

Praktičan primjer:

Vaš trgovački plan specificira:

Cilj: 4% mjesečni povrat;

Parovi: EUR/USD, USD/JPY;

Vremenski okvir: Dnevni/4-satni;

Strategija: Kupovina na povlačenju prema 61.8% Fibonacci u uzlaznom trendu s bullish pin barom;

Rizik: 1% po trgovini, 2:1 RRR;

Raspored: Trgovanje od 9-11 AM GMT; **Dnevnik:** Zabilježiti trgovine u Excelu sa screenshot-ovima.

Ova jasnoća pomaže da ostanete fokusirani i disciplinirani.

Savjeti za trgovanje:

Napišite svoj plan u jasnom, sažetom formatu (npr. bullet točke ili tablice) za lakše snalaženje.

Mjesečno pregledajte i ažurirajte plan kako bi odražavao naučena iskustva ili promjene na tržištu.

Podijelite svoj plan s mentorom ili trgovačkim partnerom za odgovornost.

Praktičan savjet:

Izradite trgovački plan u bilježnici ili Google Docs, uključujući ciljeve, strategiju i pravila rizika. Testirajte ga na demo računu za 20 trgovina, bilježeći kako dobro se pridržavate plana i poboljšavajte ga na temelju rezultata.

14.2 Uzorak Trgovačkog Plana

U nastavku je uzorak trgovačkog plana za swing tradera, koji prikazuje kako strukturirati komponente u koherentan okvir.

Uzorak Trgovačkog Plana

Profil Tradera:

Ime: Pero Perić

Iskustvo: 1 godina, srednje napredni swing trader

Veličina računa: \$10,000

Ciljevi:

Kratkoročni: Ostvariti 3–5% mjesečni povrat s maksimalnim 15% drawdown-om.

Dugoročni: Povećati račun na \$15,000 u 12 mjeseci.

Tržišta i Vremenski Okviri:

Parovi: EUR/USD, GBP/USD

Vremenski okviri: Dnevni (trend), 4-satni (ulaz)

Trgovačka Strategija:

Ulaz: Kupnja u uzlaznom trendu (cijena iznad 50-EMA na dnevnom) na povlačenju prema 50-EMA ili 61.8% Fibonacci s bullish candlestick-om (npr. pin bar, engulfing). Potvrda s RSI iznad 50.

Izlaz: Take-profit na sljedećem otporu ili 161.8% Fibonacci ekstenzija; stop-loss ispod ključne podrške ili 1.5x ATR; minimalni RRR 2:1.

Alati: 50-EMA, Fibonacci retracement/ekstenzija, RSI, podrška/otpor.

Upravljanje Rizikom:

Rizik po trgovini: 1% (\$100).

Veličina pozicije: Izračunati lotove na temelju stop-loss-a (npr. $\$100 / (40 \text{ pips} \times \$1/\text{pip}) = 0.25$ mini lotova).

Maksimalna izloženost: 2 otvorene trgovine, 2% ukupnog rizika.

Limit za Drawdown: Pauza u trgovanju ako drawdown premaši 15%; smanjenje rizika na 0.5% dok se ne oporavi.

Trgovački Raspored:

Aktivni sati: 8–11 AM GMT (London sesija).

Dani za izbjegavanje: FOMC sastanci, glavni praznici, visokootpadne vijesti (npr. NFP).

Praćenje Performansi:

Dnevnik: Zabilježiti trgovine u Excelu s datumom, parom, ulazom/izlazom, RRR, ishodom, emocijama i screenshotovima grafikona.

Pregled: Tjedna analiza win rate-a, RRR-a, očekivanja i drawdown-a.

Psihološka Pravila:

Disciplina: Nema trgovanja izvan plana; pauza nakon 3 uzastopna gubitka.

Upravljanje emocijama: 5 minuta mindfulness prije trgovanja; bilježenje emocija nakon trgovanja.

Rutina: Pregledati grafikone u 7 ujutro, postaviti upozorenja za ključne razine, ograničiti trgovanje na 2 sata dnevno.

Praktičan primjer:

John slijedi svoj plan na 4-satnom EUR/USD grafikonima, ulazeći u kupovinu na 1.1210 na povlačenju prema 50-EMA s bullish pin barom. Njegov stop-loss je na 1.1170 (40 pips), take-profit na 1.1290 (80 pips), a rizik je 1% (\$100). Trgovina dostiže take-profit i donosi \$200. Zabilježio je trgovinu, napominjući smirenost u provedbi i pridržavanje plana.

Savjeti za trgovanje:

Koristite uzorak plana kao predložak, ali ga prilagodite svom stilu (npr. scalping, trgovanje vijestima).

Testirajte svoj plan na demo računu za najmanje 30 trgovina kako biste osigurali da odgovara vašim ciljevima i tržišnim uvjetima.

Držite ispisani ili digitalni primjerak plana na vidljivom mjestu tijekom trgovanja kako biste ostali fokusirani.

Praktičan savjet:

Kopirajte uzorak plana u dokument i prilagodite ga svom stilu (npr. promijenite parove, vremenske okvire ili rizik). Testirajte ga na demo računu za 10 trgovina, bilježeći koliko dobro se pridržavate plana.

14.3 Prilagođavanje vašeg plana trgovanja

Plan trgovanja mora biti prilagođen vašoj osobnosti, ciljevima i životnom stilu kako bi osigurao dosljednost i učinkovitost. Prilagođavanje uključuje prilagodbu komponenti plana na temelju vašeg stila trgovanja, tolerancije na rizik i tržišnih preferencija.

Koraci za prilagođavanje plana**Odredite stil trgovanja:**

Skalpiranje: Kratkoročne, visokofrekventne trgovine (5–15 pipova, grafikonima od 1–15 minuta).

Swing trgovanje: Srednjoročne trgovine (50–200 pipova, grafikoni od 4 sata do dnevnih).

Pozicijsko trgovanje: Dugoročne trgovine (200+ pipova, tjedni grafikoni).

Primjer: Ako imate posao s punim radnim vremenom, odaberite swing trgovanje kako biste izbjegli stalno praćenje.

Postavite toleranciju na rizik:

Konzervativno: 0,5–1% rizika po trgovini, maksimalni pad računa 10%.

Umjereno: 1–2% rizika po trgovini, maksimalni pad računa 15–20%.

Agresivno: 2–3% rizika po trgovini, maksimalni pad računa 25%.

Primjer: Početnik s računom od 5.000 USD može odabrati 1% rizika za izgradnju samopouzdanja.

Odaberite tržišta i vremenske okvire:

Odaberite 2–3 valutna para na temelju volatilnosti i spreda (npr. EUR/USD za niske spredove, GBP/JPY za visoku volatilnost).

Uskladite vremenske okvire s vašim rasporedom (npr. 4-satni za trgovače s djelomičnim radnim vremenom, 5-minutni za skalpere s punim radnim vremenom).

Poboljšajte strategiju:

Odaberite alate koji odgovaraju vašem stilu (npr. Bollingerovi pojasevi za skalpiranje, Fibonacci za swing trgovanje).

Testirajte postavke na demo računu kako biste potvrdili profitabilnost (npr. 20 trgovina s omjerom rizika i nagrade 2:1).

Uključite životni stil:

Postavite sate trgovanja koji odgovaraju vašoj rutini (npr. 8–10 sati po GMT za jutarnje trgovače).

Uključite pauze kako biste izbjegli izgaranje (npr. bez trgovanja vikendima).

Prilagođavajte se na temelju rezultata:

Pregledajte plan mjesečno, koristeći metrike iz dnevnika (stopa uspješnosti, očekivanje) za prilagodbu pravila.

Primjer: Ako je vaša stopa uspješnosti ispod 40%, pooštrite kriterije za ulazak ili smanjite učestalost trgovina.

Praktični primjer: Vi ste swing trgovac s djelomičnim radnim vremenom i računom od 10.000 USD. Prilagođavate plan: Stil: Swing trgovanje; Parovi: EUR/USD, USD/JPY; Vremenski okvir: Dnevni/4-satni; Rizik: 1% po trgovini, maksimalni pad računa 15%; Strategija: Kupnja

na povratcima na 50-EMA s potvrdom RSI; Raspored: Analiza grafikona od 19–20 sati po GMT. Nakon 20 demo trgovina, prilagođavate omjer rizika i nagrade s 1,5:1 na 2:1 kako biste poboljšali očekivanje.

Savjeti za trgovanje:

Počnite s jednostavnim planom i dodajte složenost (npr. nove indikatore) tek nakon što svladate osnove.

Uskladite plan s vašim emocionalnim okidačima (npr. izbjegavajte skalpiranje ako ste nestrpljivi).

Potražite povratne informacije od mentora ili zajednice trgovaca za poboljšanje plana.

Praktični savjet: Prilagodite uzorak plana trgovanja iz sekcije 14.2 prema svom stilu (npr. skalpiranje, 5-minutni grafikoni, 0,5% rizika). Testirajte ga na demo računu za 15 trgovina i zabilježite u dnevnik kako odgovara vašem životnom stilu.

15. Praktične vježbe i kvizovi

Praktične vježbe i kvizovi učvršćuju koncepte obrađene u ovom tečaju, pomažući vam primijeniti znanje i izgraditi samopouzdanje. Ova sekcija pruža vježbe za testiranje vaših vještina tehničke analize, strategije i upravljanja rizikom, zajedno s kvizovima za procjenu razumijevanja.

15.1 Praktične vježbe

Praktične vježbe simuliraju stvarne scenarije trgovanja, omogućujući vam razvoj vještina u okruženju bez rizika. U nastavku su vježbe koje pokrivaju ključne teme tečaja.

Vježba 1: Tehnička analiza

Cilj: Identificirati podršku/otpor, uzorke svijeća i indikatore.

Zadatak: Na demo računu odaberite EUR/USD na 4-satnom grafikonu. Označite 3 razine podrške i 3 razine otpora, identificirajte 5 uzoraka svijeća (npr. pin bar, engulfing) i dodajte 50-EMA i RSI. Zabilježite u dnevnik 10 potencijalnih postavki gdje cijena interagira s tim razinama i indikatorima.

Trajanje: 1 tjedan.

Cilj: Postići 80% točnosti u identificiranju valjanih postavki (potvrđenih akcijama cijene).

Vježba 2: Razvoj strategije

Cilj: Izgraditi i testirati strategiju trgovanja.

Zadatak: Kreirajte strategiju swing trgovanja koristeći 50-EMA, Fibonacci retracement i RSI na dnevnom grafikonu GBP/USD. Definirajte ulaz (povratak na 61,8% Fibonacci s RSI iznad 50), izlaz (2:1 omjer rizika i nagrade) i rizik (1% po trgovini). Izvršite 15 demo trgovina i zabilježite ishode u dnevnik.

Trajanje: 2 tjedna.

Cilj: Postići pozitivno očekivanje (npr. 10 USD po trgovini) i pridržavati se pravila za sve trgovine.

Vježba 3: Upravljanje rizikom

Cilj: Vježbati određivanje veličine pozicije i upravljanje padom računa.

Zadatak: Na demo računu od 5.000 USD izvršite 20 trgovina rizikujući 1% po trgovini. Izračunajte veličine pozicija na temelju udaljenosti stop-loss-a (koristite ATR za smjernice). Simulirajte pad računa od 10% namjernim gubicima, zatim smanjite rizik na 0,5% za 5 trgovina. Zabilježite metrike u dnevnik (stopa uspješnosti, pad računa, oporavak).

Trajanje: 1 tjedan.

Cilj: Održati pad računa ispod 15% i oporaviti 5% gubitaka.

Vježba 4: Psihologija trgovanja

Cilj: Izgraditi emocionalnu disciplinu.

Zadatak: Na demo računu trgujte USD/JPY za 10 trgovina, pridržavajući se strogo plana (npr. 2:1 omjer rizika i nagrade, bez trgovina izvan pravila). Zabilježite emocije prije i poslije svake trgovine u dnevnik. Nakon gubitničke trgovine, vježbajte 5-minutnu vježbu svjesnosti prije nastavka. Identificirajte jednu psihološku zamku (npr. FOMO) i suprotstavite joj se.

Trajanje: 1 tjedan.

Cilj: Pridržavati se plana za 90% trgovina i smanjiti emocionalne smetnje.

Praktični primjer: Za vježbu 2 testirate strategiju swing trgovanja na GBP/USD. Ulazite u kupnju na 1,3900 (povratak na 61,8% Fibonacci, RSI na 55), s stop-loss-om od 50 pipova i take-profit-om od 100 pipova. Trgovina pobjeđuje, zarađujući 200 USD na računu od 10.000 USD. Vaš dnevnik pokazuje da je 12/15 trgovina slijedilo pravila, s očekivanjem od 15 USD.

Savjeti za trgovanje:

Koristite demo račun kako biste izbjegli financijski rizik tijekom vježbanja.

Postavite specifične, mjerljive ciljeve za svaku vježbu (npr. „Identificirati 10 postavki s 80% točnosti“).

Pregledajte ishode vježbi u dnevniku kako biste pratili napredak i poboljšali vještine.

Praktični savjet: Dovršite vježbu 1 na demo računu, trošeći 1 sat dnevno tijekom tjedna. Podijelite svoj dnevnik s prijateljem trgovcem ili mentorom za povratne informacije o vašim postavkama.

Slika 45: 4-satni grafikon EUR/USD iz vježbe 1, koji prikazuje označene razine podrške/otpora, uzorke svijeća, 50-EMA i RSI, s tablicom koja sažima 5 postavki. Koristite tamnu pozadinu s plavim (podrška/otpor), zelenim (svijeće) i bijelim bilješkama. Postavite nakon ove podsekcije.

15.2 Kvizovi

Kvizovi testiraju vaše teoretsko razumijevanje Forex koncepata, osiguravajući da shvatite osnove prije njihove primjene. U nastavku su primjeri pitanja kviza s odgovorima.

Kviz 1: Tehnička analiza

Pitanje 1: Što označava bikovska engulfining svijeća na razini podrške?

Odgovor: Potencijalnu preokret ili nastavak, signalizirajući jak pritisak kupnje.

Pitanje 2: Ako je RSI iznad 70, u kakvom je stanju tržište?

Odgovor: Prekupljeno, što sugerira mogući povratak ili preokret.

Pitanje 3: Kako se izračunava 50-EMA?

Odgovor: Eksponencijalni prosjek zadnjih 50 cijena zatvaranja, s većom težinom na recentne cijene.

Kviz 2: Upravljanje rizikom

Pitanje 1: Koliko pipova možete riskirati na računu od 10.000 USD s 1% rizika i pozicijom od 0,1 lota (EUR/USD, 1 USD/pip)?

Odgovor: $100 \text{ USD} / 1 \text{ USD} = 100$ pipova.

Pitanje 2: Koji je sigurni maksimalni pad računa za početnika?

Odgovor: 15–20%.

Pitanje 3: Zašto biste trebali smanjiti veličinu pozicija tijekom niza gubitaka?

Odgovor: Kako biste ograničili daljnje gubitke i zaštitili kapital.

Kviz 3: Psihologija trgovanja

Pitanje 1: Što je trgovanje iz osвете i zašto je opasno?

Odgovor: Uzimanje impulzivnih trgovina za nadoknadu gubitaka, što dovodi do većih gubitaka zbog lošeg donošenja odluka.

Pitanje 2: Kako dnevnik trgovanja može pomoći s emocionalnom disciplinom?

Odgovor: Prati emocionalne obrasce, pomažući vam identificirati i suprotstaviti se okidačima poput FOMO-a ili straha.

Praktični primjer: Uzimate kviz 1 i postižete 2/3, promašivši pitanje o RSI. Pregledate sekciju 7.1 (RSI) i ponovno testirate, postižući 3/3. Ovo učvršćuje vaše razumijevanje prekupljenih/preprodanih uvjeta.

Savjeti za trgovanje:

Uzimajte kvizove nakon završetka svake sekcije tečaja kako biste testirali zadržavanje znanja.

Pregledajte netočne odgovore i vratite se na relevantne sekcije kako biste popunili praznine u znanju.

Kreirajte vlastita pitanja kviza na temelju vašeg dnevnika kako biste produbili razumijevanje.

Praktični savjet: Napišite 5 pitanja kviza na temelju sekcija 7–10 (indikator, strategija, rizik, psihologija). Odgovorite na njih, zatim provjerite svoje odgovore prema sadržaju tečaja. Podijelite s prijateljem trgovcem za raspravu.

16. Završne misli i sljedeći koraci

Čestitamo na završetku Mirel FX Forex tečaja! Stekli ste sveobuhvatnu osnovu u Forex trgovanju, od tehničke analize do psihologije. Ova sekcija sažima ključne pouke i pruža djelotvorne korake za nastavak vašeg putovanja trgovanja.

16.1 Ključne pouke

Tečaj vas je opremio alatima, strategijama i načinom razmišljanja za samouvjereno trgovanje Forexom. U nastavku su ključne lekcije koje treba ponijeti.

Ključne lekcije

Tehnička analiza je vaš temelj: Svladajte podršku/otpor, uzorke svijeća i indikatore (npr. RSI, EMA, Bollingerovi pojasevi) za učinkovito čitanje tržišnih trendova i tempiranje ulaza.

Strategija osigurava dosljednost: Razvijte jasnu strategiju trgovanja s definiranim pravilima ulaza/izlaza, testiranim kroz praksu i vođenje dnevnika, kako biste postigli pozitivno očekivanje.

Upravljanje rizikom štiti kapital: Ograničite rizik na 1–2% po trgovini, koristite pravilno određivanje veličine pozicije i upravljajte padovima računa kako biste ostali u igri dugoročno.

Psihologija je pola bitke: Kultivirajte emocionalnu disciplinu, izbjegavajte zamke poput FOMO-a ili trgovanja iz osvete i izgradite otporan način razmišljanja trgovca kroz rutine poput svjesnosti i vođenja dnevnika.

Vježba donosi napredak: Koristite demo račune, vježbe i kvizove za usavršavanje vještina prije riskiranja pravog novca i pratite performanse za mjerenje rasta.

Praktični primjer: Primijenili ste lekcije tečaja testiranjem strategije swing trgovanja na EUR/USD, riskirajući 1% po trgovini s omjerom rizika i nagrade 2:1. Nakon 20 demo trgovina, postigli ste stopu uspješnosti od 55% i očekivanje od 25 USD po trgovini, učvršćujući vrijednost strategije i upravljanja rizikom.

Savjeti za trgovanje:

Vratite se na izazovne sekcije (npr. indikatori, psihologija) kako biste produbili razumijevanje.

Usredotočite se na jedan stil trgovanja (npr. swing trgovanje) u početku kako biste izgradili stručnost prije diversifikacije.

Ostanite skromni i strpljivi—dosljedni mali dobici vode dugoročnom uspjehu.

Praktični savjet: Pregledajte jednu sekciju tečaja (npr. sekcija 8: Izgradnja strategije trgovanja) i primijenite jedan koncept (npr. analiza više vremenskih okvira) na 5 demo trgovina. Zabilježite u dnevnik kako to poboljšava vaše performanse.

16.2 Sljedeći koraci

Vaše putovanje trgovanja tek počinje. U nastavku su djelotvorni koraci za nadogradnju na ovom tečaju i postizanje vaših ciljeva trgovanja.

Koraci za poduzimanje

Nastavite vježbati na demo računu:

Trgujte 1–3 mjeseca na demo računu, primjenjujući svoj plan trgovanja i bilježeći svaku trgovinu u dnevnik.

Ciljajte na 50–100 trgovina kako biste potvrdili očekivanje i stopu uspješnosti vaše strategije.

Pređite na mali stvarni račun:

Počnite s mikro računom (npr. 100–500 USD) kako biste testirali svoje vještine s pravim novcem.

Riskirajte 0,5–1% po trgovini i usredotočite se na proces, a ne na profite.

Pridružite se zajednici trgovaca:

Angažirajte se s trgovcima na platformama poput Forex Factory, Reddit ili lokalnih grupa za podršku i ideje.

Podijelite svoj dnevnik ili postavke za povratne informacije i odgovornost.

Proširite svoje znanje:

Čitajte knjige poput *Trading in the Zone* Marka Douglasa (psihologija) ili *Technical Analysis of the Financial Markets* Johna Murphyja.

Pratite tržišne vijesti na Bloomberg ili Reuters kako biste razumjeli fundamentalne utjecaje.

Poboljšajte svoj plan trgovanja:

Ažurirajte svoj plan svakih 1–2 mjeseca na temelju metrika iz dnevnika i tržišnih uvjeta.

Eksperimentirajte s novim alatima ili strategijama (npr. Ichimoku Cloud) nakon što svladate trenutni pristup.

Postavite dugoročne ciljeve:

Primjer: „Postići 20% godišnji povrat s maksimalnim padom računa od 15% u 2 godine.“

Razbijte ciljeve na prekretnice (npr. „Završiti 100 demo trgovina do Q3 2025“).

Praktični primjer: Otvarate mikro račun od 200 USD nakon 2 mjeseca demo trgovanja.

Primjenjujete svoj plan swing trgovanja, riskirajući 1% (2 USD) po trgovini, i bilježite 20

stvarnih trgovina u dnevnik. Vaša stopa uspješnosti je 50%, s omjerom rizika i nagrade 2:1, zarađujući 50 USD. Pridružujete se Forex Discord grupi kako biste dijelili postavke i učili od drugih.

Savjeti za trgovanje:

Tretirajte trgovanje kao maraton, a ne sprint—usredotočite se na postupan napredak.

Budite u toku s tržišnim uvjetima (npr. promjene kamatnih stopa) kako biste prilagodili svoj plan.

Slavite prekretnice (npr. 100 trgovina, prvi profitabilni mjesec) kako biste ostali motivirani.

Praktični savjet: Kreirajte tromjesečni akcijski plan: 1. mjesec: 50 demo trgovina s vašim planom; 2. mjesec: Otvorite mikro račun od 100 USD i trgujte 20 stvarnih trgovina; 3. mjesec: Pridružite se zajednici trgovaca i pročitajte jednu knjigu o trgovanju. Pratite napredak u dnevniku.

Čestitamo vam na uspješno završenom tečaju! Kroz ovaj put ste stekli vrijedna znanja i vještine koje će vam pomoći na putu ka uspjehu u trgovanju. Vaš trud i posvećenost nisu prošli nezapaženo, a svaki korak koji ste poduzeli približava vas ostvarenju vaših ciljeva. Neka vam svi naučeni principi posluže kao temelj za daljnji rast i uspjeh u trgovanju. Sada je vrijeme da primijenite sve što ste naučili i da nastavite napredovati. Sretno na vašem putu, i neka vam svaka trgovina bude uspješna! Vaš Mirel FX.